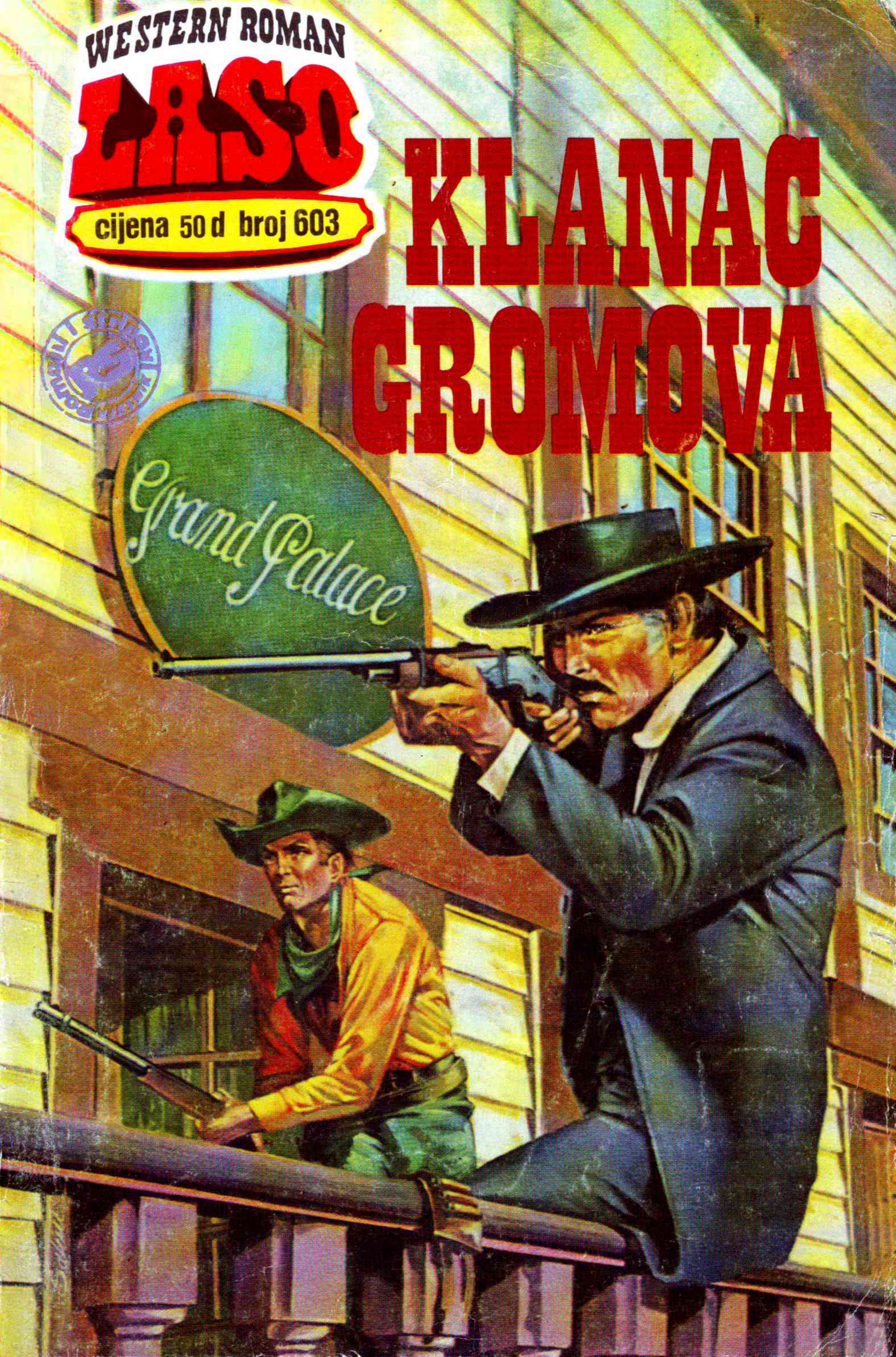

WESTERN ROMAN
LASSO
cijena 50 d broj 603

KLANAC GROMOVA

Gordon F. Uvalde

KLANAC GROMOVA

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora **Vjekoslav Koprivnjak**) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**)

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o, OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **prof. dr Adolf Dragičević**

Uređivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** (»Laso«), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašiček**, **Ana Župan** (»Život«).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupač** (poslovni tajnik).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 603

GORDON F. UVALDE: **KLANAC GROMOVA**

Naslov originala: **DONNERSCHLUCHT-VIGILANTEN**

Recenzija: **Neda Omčikus**

Copyright: Quelle-Features, posredstvom G. P. A., München

Prijevod: **Julije Knežević**

LASO 603 izlazi 3. 05. 1985.

I

Vreball su iza neke stijene na ledenoj hladnoći Wolverine Passa, do kojega ljeto nikad nije stizalo. U svojim su debelim haljecima i lica uvijenih u šalove uvelike nalikovali jedan na drugoga. Čekali su poštansku kočiju koja bi jedanput tjedno odlazila iz Shoshonea preko prijelaza Wolverine u logor kopača zlata Thunder Gulch, Klanac gromova.

— Kako ćeš znati koji je od putnika Thorson? — zapita jedan. — Kažeš da ga još nikad nisi vidio.

Upitno pogleda druga koji je na lijevom obrazu imao ožiljak u obliku polumjeseca.

— Prepoznat ću ga ipak — reče onaj s ožiljkom prilično samouvjereno. — Jesi li ikad vidio sliku Vikinga, Lonny?

— Ne! — Lonny strese glavom.

— Vikinzi su momci širokih ramena — objasni onaj s ožiljkom — dugačke plave kose i očiju plavih poput mora kojim su plovili. Thorson će izgledati upravo poput Vikinga. Visok poput Mathewa Feeja... ili čak i viši. Stvar moramo raščistiti odmah čim ga ugledamo! Znam sve o Thorsonovu leglu.

Dopustiš li Thorsonu da izvuče pucaljku iz korica, s tobom je svršeno, čovječe.

— Poslušaj! — propišti Lonny. — Dolaze.

Ledeni je vjetar donosio kloparanje kotača i pucketanje biča kojim je vozač tjerao konje da što prije savladaju strmi uspon. Kočija se naposljetku zaustavi neposredno ispod skrovišta pustahija, u podnožju neke sipine. Putnici iziđu da bi protegnuli noge dok iscrpljeni konji ne predahnu.

— Pa gdje ti je tvoj plavi div? — zajedljivo će Lonny svom drugu. — Vidim neku ženu, tamnokosoga kicoša kojemu mnogo manjka do diva, trbušastog trgovca viskijem, dugajliju koji je utoplilo lice još više od nas, i kojega ipak ne bih mogao nazvati divom...

Onaj s ožiljkom je zbunjeno zurio u putnike. Naposljetku reče:

— Matt Fee je bio uvjeren da će Thorson stići tom kočijom, a to je za mene dovoljno. Malo ću bolje pogledati onoga kicoša uvijena lica. — Podigne rubac do očiju, zatim pažljivo nacilja i povuče otponac.

Onom dugajliji uvijena lica odleti šešir s glave. No odmah se sabrao: dohvatio je ženu za ruku i potrčao zajedno s njom u zaklon kočije. Razbojnik s ožiljkom prokune i pucajući istrči iz zaklona iza stijene.

* * *

Ted Thorson je razočarao sve time što nije nalikovao na Vikinga, pa čak i one koji su poznavali oca mu Larsa. On je bio onaj tamnokosi putnik kočije, odjeven poput kicoša. Pošto je objasnio zašto je tako uvijen, visok i mršav čovjek jedva je prozborio ijednu riječ. Ledeni je vjetar u njega izazvao tešku neuralgiju. Thorson se upustio u razgovor sa zgodnom ženom, koja je ipak već prešla četrdesetu; napokon je od nje saznao da se zove Belle Kincaid i da se odmah po dolasku u Thunder Gulch namjerava udati za Jamiesona Hazzarda, urednika i izdavača novina. Prema svemu sudeći, to je pobudilo živo zanimanje uvijenog muškarca. Thorson joj je upravo naumio izjaviti kako je već mnogo čuo o njoj i Jamiesonu Hazzardu, kadli se kočija zaustavila na prijevoju radi kraćeg odmora.

Ted Thorson iziđe i pruži Belli Kincaid ruku da bi joj pomogao. Onaj trgovac viskijem i drugi putnik također iziđu. Belle zadršće na ledenom vjetru. U šalove uvijenom dugajliji, kojega je mučila neuralgija, Thorson je upravo htio savjetovati da se vrati u kočiju kadli šešir visokoga čovjeka odleti... gotovo istodobno s pucnjem što je odjeknuo.

— Razbojnici! — poviče Josh Hoskins, vozač koji je još sjedio na boku kočije, i odmah podigne ruke uvis.

Ted Thorson je bio novajlija u toj zemlji kopača zlata pokraj kanadske granice, ali na oštrom vjetru Zapada nipošto nije bio žutokljunac. Zato je znao da se podizanjem ruku ne može postići upravo ništa.

Tu, u zemlji zlata, razbojnici se nadaju masnom plijenu u obliku zlatnih zrnaca i prašine. Tu više nisu cilj bili jeftini satovi i manje-više prazne lisnice, a nešto drugo i nisu mogli očekivati od ljudi koji su se tek zaputili u tu zemlju, nadajući se da će se obogatiti. Ono što je tu dvojicu razbojnika ootaklž da na hladnoći prijevoja vrebaju kočiju i otvore vatru na ljude, morala je, dakle, biti neka namjera mračnija od samog pakla.

Zbog toga je Ted Thorson podigao ruke samo do ramena, zatim mu je desnica skliznula pod kratki haljetak i za tren oka se pojavila s koltom koji je bljuvao vatru.

Kad su se razbojnici našli napola puta do sipine jedan se spotakne, padne na lice, odskliže se još dva koraka — da se više ne bi ni pomakao.

Drugi se baci na tlo iza hrpe sipine, no slab mu se zaklon više nije svidao jer ga je jedno od tri Thorsonova taneta dobro okrnulo. Čovjek skoči poput ubodenoga nerasta i potrči k velikoj stijeni.

Josh Hoskins je u međuvremenu spustio ruke da bi obuzdao životinje što su se uplašile. Thorson je vrebao zgodu da s nešto boljim izgledima ispali

koji hitac, no mogao je samo promatrati kako razbojnik, držeći se za lijevu stranu, pretrčava od stijene do stijene. Thorson napokon potrči za razbojnikom, no zaustavi se pošto je razbojnik nestao iza neke izbočene stijene: mogao bi samo uletjeti u njegovu zasjedu. Pošto je odjeknuo topot kopita što se brzo udaljavao, Thorson je znao da mu je razbojnik umakao i okrene se.

II

Kad je Virginia Drew rano ujutro ušla u redakciju Thunder Gulch Trumpeta, pronašla je još vlažni primjerak najnovijega izdanja. Sjedne da bi u miru pročitala uvodnik, premda je točno znala što u njemu piše. Članak joj je, naime, izdiktirao očuh, Jamieson Hazzard, a ona ga je sama jučer složila. Međutim, kako djeluje neki članak, čovjek može osjetiti tek pošto ga vidi otisnuta.

Naslov je glasio: Davao i Rory O'Doone.

Dalje je pisalo: »Budući da će se danas poslije podne okupiti Miner's Court da bi izabrao novoga gradskog šerifa Thunder Gulcha, došlo je vrijeme da svatko od nas stvori mišljenje o obojici kandidata. Jedan je kandidat osobno vaš izdavač, i zbog toga bi bilo doista nekromno od njega kad bi isticao svoju prikladnost za taj položaj.

Ipak smatramo svojom dužnošću da vas podsjetimo na sumnjive zasluge protukandidata. Premda nitko od nas nije

vidio da bi Rory O'Doone uprljao svoje ruke časnim radom, ni kralj Salamon nije živio tako raskošno kao blagoglavlivi Rory. Zbog toga se svima nama nameće pitanje: odakle zlatni prah što ga neradne ruke tako rasipno razbacuju po barovima i kockarnicama naših manje-više zloglasnih lokala? Rory ne odaje tu tajnu čak ni u najpijanijem stanju, kad je njegov glas najbučniji!

Zar je to, dakle, pravi čovjek koji bi pošao stopama Larsa Thorsona, prvoga šerifa Thunder Gulcha? Odgovor je jasan. Je li on ravan barem čovjeku koji je naslijedio Larsa Thorsona i koji je prošloga tjedna poginuo nasilnom smrću u uličici iza Hurdy-Gurdy-Housea Matthewa Feeja? Odgovor je opet jasan.

Pitanje možemo postaviti i drugačije. Ako tko glasa za Roryja, hoće li onda glasati i za red i zakon? Neće li on tada prije glasati za sotonu koji stoji iza tog hvalisavca, to jest za Matthewa Feeja?

Razmislite o tome!*

Neka sjena padne preko pulta i Virginia Drew odgurne novine u stranu. Ušao je Jamieson Hazzard, očuh lijepe djevojke.

Bio je tek nešto viši od Virginije Drew. Sljepoočice su mu već bile prosijede. No, pero mu je bilo mladenačko, zajedljivo, vatreno i nepotkupljivo, kao i uvijek.

Djevojka se nasmiješi.

— Dobro jutro, oče! Praviš se ravnodušnim, no zapravo ćeš se raspuknuti od novosti. Napojte s njima!

Hazzard se nasmije, zatim će vedro:

– Ginny, sinoć smo jedan sat prerano prekinuli stražu. Kočija je stigla u ponoć. Zaustavili su je u Shoshoneu i još jednom na Wolverine Passu.

Djevojka skoči.

– Zar je on bio u kočiji? –

– Da. Već spava preko u Empire Houseu. Ime mu je golemim slovima uneseno u knjigu gostiju: dr Huntley Drew. Tvoj otac je ovdje, Ginny. Istom se kočijom dovezao i Ted Thorson. I Belle Kincaid.

– Onda je to veliki dan i za tebe, oče. Silno se radujem.

– Ja se ne radujem. – Kiselost se nasmiješi. – Više se bojim nego što se radujem prizna.

Djevojka odmah shvati i nasmije mu se.

– I Belle se boji – reče mu.

– Vrijeme nije prošlo kraj vas. Važno je samo jedno: da ste se napokon zauvijek našli.

Hazzard uzdahne.

– Htio sam pisati veliku knjigu, koja će zapaliti svijet. A i ona je pred sobom imala karijeru: tisuću pretrpanih opernih kuća koje će joj pljeskati. Evo, o tome smo sanjali. – Pokretom ruke pokaže javni ured. – A ovo sam postigao! Njezini su se snovi također pretvorili u pepeo. A tko će nam vratiti godine koje smo odbacili? Ginny, kad vidiš da je stigao trenutak tvoje sreće, posegni, dohvati, Ginny, i zadrži tu sreću objema rukama!

– Belle je sad ovdje – blago će Virginia – a sve je drugo iza vas.

Neko su vrijeme šutjeli, zatim Hazzard prekine šutnju:

– Da, velik je to dan za nas dvoje... a i za Thunder Gulch. Gradu je donio Thorsona, i on će to ubrzo osjetiti. Viking će stići u redakciju prije nego što padne mrak, mogao bih se okladiti. A u međuvremenu ću posjetiti dra Huntleyja Drewa.

– Svakako – odlanulo je Ginny. – Učini to, oče. Kaži mu kako izgleda kći koja ga očekuje. Bit će to neobično... za mene i za njega...

Hazzard je primi za ruku.

– Znam, draga. Ta vi ste stranci jedno drugom. Ali on ti je otac. A krv je gušća od vode. Možeš se ponositi njime. On i dr Wish vrhunska su imena u arheologiji. Najbolje su godine proveli po zabačenim mjestima čeprkajući po pradaвноj prošlosti. Ali Huntley Drew nije kabinetski znanstvenik. Kazao sam ti da je bio jedan od organizatora zaštite koja je očistila zlatonosna polja Kalifornije od ubojičkoga klateža i razbojnika! Pobrinut će se on da novo doba stigne i u Thunder Gulch. Dobijem li dva pomoćnika poput Huntleyja Drewa i sina Larsa Thorsona, ne moram se bojati dužnosti šerifa...

– Da sam barem jednom vidjela oca u dobi u kojoj bih ga upamtila... – promrmlja Ginny.

Hazzard joj položi ruku na rame.

– Morao se baviti svojim poslom... i to tamo kamo nije mogao povesti dijete. Uvijek sam se ponosio time što je meni povjerio dužnost da te odgojim.

Ted Thorson pogleda posljednje zabilješke u knjizi gostiju. Iza njega je slijedila Belle Kincaid, zatim Ed Folinsbee: znao je da je potonji trgovac viski-jem. Pri idućem i posljednjem prezimenu zazviždi kroz zube: bio je to onaj u šalove uvijeni čovjek koji je patio od neuralgije, dr Huntley Drew, San Francisco, jedan od najprisnijih prijatelja njegova oca.

Odmah poslije toga, pri doručku u blagovaonici, dočekao dočekalo je prezime drugoga očevog prijatelja, najspremnijega koliko je znao. Za stolom ga dočeka primjerak Thunder Gulch Trumpeta: iz impresuma sazna da je Jamieson Hazzard urednik i izdavač tog lista.

S najvećim zanimanjem Thorson pročita uvodnik: Davao i Rory O'Doone. Pojevši doručak, pročita ga još jednom. Jamieson Hazzard pođe u to vrijeme u sobu dra Huntleyja, porazgovori s njim i ode. Time je Ted Thorson propustio zgodu da upozna najboljega prijatelja svojega oca.

Kad je Thorson odložio novine, na ulici prasne hitac. Thorsonu se učinilo da je hitac prasnuo s mjesta koje je barem jedan blok udaljeno od hotela Empire. Ustane da bi izašao. U predvorju se gotovo sudari s drom Drewom.

Dojurio je s kata i zaprepašteno povikao:

– Ustrijelili su ga... ustrijelili usred ulice! S prozora sam ga vidio kako pada!

Thorson ga uhvati za ruku.

– Koga su ustrijelili?

– Hazzarda... Jamiesona Hazzarda! Prije deset minuta smo se izrukovali u mojoj sobi... zatim je pošao da dovede moju kćer. I tada su ga ubili!

– Zaboga!

Zajedno potrče na ulicu, proguraju se kroz vrevu i zaprepašteno pogledaju tijelo pod svojim nogama.

– Mrtav je! – reče netko.

Thorson i dr Drew ga uz pomoć nekih ljudi odnesu u redakciju. Ovdje Thorson ugleda zaprepaštenu djevojku. Dr Drew je zagrlj i pokuša je utješiti. Djevojka će sasvim neprisebno:

– U hotelu... u Empire houseu ga očekuje žena. Belle Kincaid... svakako mora saznati...

Potreseni Ted Thorson preuzme tu dužnost. Pošto je otišao od Belle Kincaid, znao je da nijedna njegova utješna riječ nije doprla do nje. Na ulici ugleda dra Drewa kako mu dolazi u susret.

– Mislio sam da ćete ostati kraj svoje kćeri – omakne mu se.

– Jadna Virginia! Potreban sam joj više nego ikad. Ipak je bolje da bude sama. – Porazeno strese glavom. Zatim gnjevno ispruži ruku. – Zapazio sam vaše prezime u knjizi gostiju, Thorsone. Šteta što se nismo upoznali još u kočiji! Moramo porazgovarati o mnogo čemu... no, sinoć me silno mučila neuralgija. Ja sam dr Drew.

– Znam. – Thorson mu snažno stisne ruku. – Polaskao sam samome sebi... mislio sam da ona dva razbojnika smjeraju na mene. Sad više ni-

sam siguran. Vi ste zajedno s mojim ocem organizirali zaštitu u Kaliforniji vaša djela nisu zaboravljena ni ovdje, na zlatonosnim poljima Montane.

Dr Drew uzdahne.

– Davno je tome! Nisam očekivao da će tko okrenuti tu stranicu u knjizi prošlosti, no, čini se da smo ovdje potrebni, Thorsone. Čini se da smo ionako postali drugovi.

Thorson kimne.

– Kako mi je Jamieson napisao poslije Larsove smrti, financirali ste Larsovu potragu za zlatom i zbog toga je nalazište upisano na vaše i njegovo ime. – Zamišljeno strese glavom. – Nije li čudno što nikad nisam vidio vas, Jamiesona, dra Wisha, najprisnije očeve prijatelje? Naravno, znao sam da je Jamieson preuzeo odgoj vaše kćeri. Crnog li dana za vas! Virginijina i moja prošlost su vrlo slične. I ja sam rijetko vidao oca. I zbog toga sam slijedio vlastiti put čak i onda kad sam ga mogao pratiti.

– Lars Thorson – prisjećao se Drew – umio je brže steći imetak i brže ga izgubiti od svih ljudi koje sam poznavao. Pomogao sam mu kad je pošao u Montanu. Zbog toga je zahtijevao da meni pripadne polovica svega što pronađe. A znate li možda da mi Lars ne duguje ništa? Stigao sam ovamo zbog svoje kćeri.

– Znam da vam je jednoć spasio život... u Sierri, ako ste to mislili. Ali to nema veze s vašim savezništvom. Ako vas je Lars ubilježio kao partnera, moram to svakako priznati.

– Hoćemo li pogledati nalazište?

– Poslije – odvrati Thorson. – Imam prećih poslova. Grad danas poslije podne bira šerifa. Jamieson Hazzard bio je jedan od dva kandidata. Drugi je Rory O'Doone. U posljednjem Hazzardovu članku stoji da onaj koji glasa za O'Doona praktično glasa za sotonu. O'Doone je samo lutka u rukama vraga koji se zove Matthew Fee. Čini se da se Hazzard time toliko približio istini da su ga zbog toga morali ubiti. Evo, rado bih prisustvovao tim izborima, doktore.

– I ja – suglasi se Drew.

* * *

U redakciji pronađu Virginiju Drew. Suze su se na njezinu licu, istina, već osušile, no, bila je toliko izgubljena u svojoj boli da nije pokazivala zanimanje za okolinu.

– Moramo porazgovarati o mnogim stvarima – reče joj dr Drew. – Morat ćemo nadoknaditi sve što smo propustili. No, to neka pričeka. Došli smo ovamo da bismo te zamolili da nas otpratiš na izbore... ukoliko ćeš moći. Željeli bismo da s nama bude netko tko poznaje ove ljude... Oprosti, Virginia, ovaj gospodin je Ted Thorson.

To je prene iz ravnodušnosti.

– Ted Thorson... zar on?

Thorson se nasmiješi.

– Znam, očekivali ste plavokosoga diva, kakav je bio Lars. Tako je to... nitko ne računa s time da može postojati tamnokosi Viking osrednje visine. Ali majka mi je bila tamnokosa Irkinja. Ipak svojedobno je u Kaliforniji otjerala čopor razbojnika... osim trojice koji više nisu mogli ustati.

– Žao mi je – reče Virginia.
– Nisam htjela biti nepri-
stojna.

– Nećemo više o tome –
reče Thorson. – Hoćete li s
nama na izbore?

– Zar da bih vidjela pobjedu
Matthewa Feeja? – odvrati dje-
vojka, pa slegne ramenima. –
Ali zašto ne bih? S time ću
morati živjeti!

Ubrzo se javi zvono i Virgi-
nia ustane.

– Vrijeme je.

Izidu iz ureda. Virginia po-
vede Drewa i Thorsona do
kraja grada, zatim serpenti-
nom uz desni obronak do neke
velike zgrade nalik na sušu, na
krovu koje je bilo postavljeno
jednostavno postolje zvona.
Zvuk zvona već je mnoge ljude
dozvaao u zgradu, a iz grada su
neprestano stizale nove sku-
pine. Na stanovitoj udaljenosti
od te zgrade, na nekoj stijeni,
nalazila se velika kuća: jedina
u gradu izgrađena od kamena.

– To je kuća Larsa Thor-
sona – objasni Virginia. – Vje-
rojatno ćete i vi živjeti u njoj,
zar ne?

Thorson zanemari to pitanje
i oštro zapita:

– Tko je onaj čovjek ispred
nas... sa crvenom ešarpom?

Djevojka podigne glavu.

– To je Rory O'Doone.

O'Doone je djelovao dopad-
ljivo u svojoj šarenoj odjeći,
koja očito još nikad nije došla
u dodir s prljavštinom kojeg
nalazišta. Tu je bio u svom ele-
mentu: sa smiješkom je poz-
dravljao prijatelje, i ne osvr-
nuvši se na sumorne poglede
drugih, koji očito nisu od njega
očekivali ništa ili pak samo
zlo.

Thorson je dobro promotrio
O'Doonovu pojavu, ali nije do-
pustio da itko zapazi njegovo
zanimanje za njega.

Na bačve pribijene daske
činile su redove sjedala za su-
dionike na zborovima Miner's
Courta. Na sjednicama tog
»Suda kopača zlata« nije se
zaključivalo samo o uputama,
presudama, već se raspravljalo
i o svim drugim predmetima
od javnog interesa. Na Thorso-
novo iznenađenje, u dnu dvor-
ane čučalo je nekoliko Kineza.

– Rade na nalazištima što
su ih drugi napustili kao ja-
lova – objasni Virginia. –
Istina, nemaju pravo glasa, no
odluke Miner's Courta ih sva-
kako zanimaju. Ti jadnici tako-
der silno pate od razbojnika.

Thorson opet promotri Ro-
ryja O'Doonea, čovjeka kojega
je Matthew Fee istakao kao
kandidata na izborima za še-
rifa. Držanje O'Doonea je ne-
prestano uspoređivao s drža-
njem onoga razbojnika na Wol-
verine Passu koji se držao za
ranu i nestao iza stijene.

Virginia ga prene iz njego-
vih misli.

– Zeke Lockhard izlazi na
govornicu da bi otvorio skup.
On predsjedava Miner's Courtu.

Thorson ga odmjeri. Mršavi i
sjedokosi čovjek. Djelovao je
blago. Od njega se doista ne bi
moglo zahtijevati da izide na
kraj s razbojnicima.

Lockhard podigne ruke, stru-
ganje čizama i žamor zatihnu.

– Skup je otvoren – izjavi
Lockhard. – Kao što znate, da-
nas je ubijen Jamieson Haz-
zard, jedan od kandidata za
položaj šerifa. Zbog toga mo-
lim zainteresirane da umjesto

Hazzarda istaknu drugoga kandidata.

Opet nastane žamor. Thorson zapita Virginiju:

– Je li Matthew Fee ovdje?

Djevojka odmahne glavom.

– Nisam ga vidjela. Za njega bi to bilo rasipanje vremena, ionako je osigurao pobjedu.

Smiješeći se na sve strane, O'Doone ustane i podigne ruke. Thorson sad zapazi nešto: desnicu je podigao naglo, ljevica je nekako oklijevala, zaostajala za drugom rukom.

Tišina.

– Kao što vidite – reče O'Doone – nitko nije zainteresiran za drugoga kandidata. U tome su svi jednodušni. Prema tome, glasanje ne bi imalo nikakvog smisla. Evo, ljudi, obećavam vam da ću biti najbolji šerif Thunder Gulcha! Dakako, današnje piće u Hurdy-Gurdy-Houseu Matthewa Feeja ide na moj račun...

Ted Thorson ustane.

– Stranac sam ovdje! – poviče prije nego što su ljudi mogli zapljeskati O'Doonu. – Gospodine predsjedavajući, možete li mi kazati kojim uvjetima mora udovoljiti kandidat?

Na pljesak podignute ruke zastanu u pola pokreta. Iznenadeni Lockhard objasni:

– Nema mnogo uvjeta, stranče. Natjecatelj mora biti građanin Thunder Gulcha i neporočan. Ne možemo prihvatiti šerifa koji surađuje s razbojnicima.

Thorson zadovoljno kimne.

– Bojim se da gospodin O'Doone u tom slučaju ne udovoljava uvjetima. On je s još

jednim čovjekom jučer prepao kočiju na Wolverine Passu. Bio sam u kočiji i znam to. Taj je čovjek razbojnik.

Rory O'Doone se pretvori u primjer sveopćega čuđenja. U prvom se trenu zaprepasti, zatim se sabere, pa mu se na licu odrazi silan gnjev.

– Pa tko si ti uopće, gospodine?! – poviče. – I gdje su dokazi u prilog tvojoj drskoj tvrdnji?

– Uopće nije važno kako se zovem – reče Thorson. – Kao dokaz mogu navesti da je onaj čovjek imao ožiljak ispod lijevoga oka, kao i ti. Postoji još bolji dokaz: pozivam te da skinješ košulju, O'Doone! Istina, tanetom si mi probušio šešir. No, okladio bih se da nosiš zavoj negdje na lijevoj strani tijela... moje te je tane barem okrznulo, ako ne i ranilo!

Prepredenost O'Doonova odgovora pokaže da se sad sasvim sabrao:

– Taj se čovjek želi našaliti s našim izborima, ljudi! Kad bih sad skinuo košulju da ga razgolićim kao lašca, barem bi me godinu dana bockali zbog toga!

– Sasvim točno! – priskoći mu u pomoć jedan pristaša. – Nemoj dopustiti da te povuče za nos, Rory!

Sad se pokaže kako Rory ima mnogo pristaša, koji su se bučno pridružili prvome. Thorson ga ipak pokuša varkom natjerati u škripac.

– O'Doone, tvoj je suučesnik jučer izrekao nekoliko riječi prije nego što je izdahnuo. Želiš li ih čuti?

Na licu dra Drewa se odrazi iznenađenje, a u Roryja je ta

varka postigla svoje djelovanje. Predobro je znao što bi priznanje njegovoga suučesnika značilo za njega pred velikim brojem svjedoka. Spusti ruku k revolveru i poviče:

— Prokleta ti duša, gospodine! Sad nećeš proći tako sretno kao jučer!

Zeke Lockhart je već uperio svoje oružje u njega; Thorson je sad bio prisiljen da ispravi svoje prijašnje mišljenje o njemu.

— Neće tu biti nikakve pucnjave, O'Doone! — zagrmi Lockhart. — Inače će prvo tane pogoditi tebe! Upravo si kazao da si jučer vidio stranca. I zbog toga ćeš dopustiti da vidimo jesi li ranjen, kako to zahtijeva stranac!

Svi su sad bili na nogama, povicima su pokušavali uvjeriti druge u svoje mišljenje. O'Doone se počne povlačiti k vratima. I drugi pođu u istom smjeru da bi mu presjekli put.

Virginia također ustane.

— Razotkrili ste ga! — reče uzbuđeno. — U Thunder Gulchu je zauvijek uništen.

Thorson osjeti kako ga je netko grčevito uhvatio za ruku, zapazi kako su se skamenili ljudi koji su se malo prije gurali k vratima, zatim netko prekinе iznenadnu tišinu spomenuvši neko prezime...

Ted Thorson je znao da je sad stigao Matthew Fee.

* * *

Matthew Fee je bio čvrsto građeni div. Čak bi se i kovač mogao ponositi širinom njegovih ramena. U svom je otmjenome crnom odijelu djelovao dopadljivo. Lijepe su mu crte

premesnatoga lica izražavale vedru opuštenost, upravo kao da je to roba što je najradije prodaje.

Smješkajući se u prolazu između klupa, reče:

— Gospodo, što se ovdje danas zbiva? Već sam s podnožja brežuljka zapazio kako ste uzrujani!

Svatko pogleda susjeda kao da od njega očekuje pomoć... Naposljetku je Zeke Lockhart kao predsjedavajući morao dati objašnjenje. Najprije se dva puta nakašlje, pa reče:

— Rory O'Doone je okrivljen zbog razbojništva. Upravo je praktički priznao da je to točno.

S Feejeva lica naglo nestane izraza opuštenosti.

— Pa tko ga je okrivio?

— Ja — javi se Thorson.

Fee ga odmjeri: bilo je očito da ga se Thorson uopće nije dojmio.

— Mislim da vas nikad nisam vidio u Thunder Gulchu — prezirno će Fee.

— Ako je to nedostatak, mogu ga ubuduće ukloniti — suho mu uzvрати Thorson. — Namjeravam se, naime, zadržati ovdje. Zovem se Ted Thorson.

Prezime opet pođe od usta do usta. Matthew Fee sad pažljivije odmjeri Thorsona i naposljetku reče:

— U redu... Jeste li rođak Larsa Thorsona?

— Njegov sin. Zar je u to teško povjerovati?

— Zapravo i nije. Očekivali smo vas već... kao nasljednika nalazišta zlata.

— Zapazio sam. — Thorson položi ruku na rame dra

Drewa. – Želio bih svima predstaviti svoga prijatelja i partnera dra Huntleyja Drewa. Možda je O'Doone očekivao i njega. Dr Drew je poznati arheolog. Za njega su mnogi čuli ponajviše zbog toga što je već prije dvadeset godina, zajedno s mojim ocem, natjerao strah u kosti pljačkašima zlata u Kaliforniji.

Dr Drew ustane i ozbiljno kimne. Dojmilo se to i Roryja O'Doonea. Duboko je udahnuo i stao zaprepašteno zuriti u Drewa. Thorson se nehotice zapita nije li i O'Doone onda bio među razbojnicima koje su Drew i njegov otac tako silno uplašili. Sasvim moguće, jer je O'Doone bio stariji od četrdeset godina, iako je djelovao mladenački.

Fee zadigne široka ramena i opet ih spusti.

– Vjerujem da je time stvar riješena. Ako su dva čovjeka poput vas ustanovila da je Rory počinio neko nedjelo, onda je to doista tako. Dakle, Lockharte, zar Miner's Court nema nekog lijeka za takve slučajeve?

– Trenutak samo! – javi se O'Doone promuklim glasom. – Zar ćete me sad odbaciti poput vrućega krumpira, Matte?

Fee opet slegne ramenima.

– Odbacujem razbojnika, Rory! Pola grada smatra da ste mi bliži od desne ruke. Krajnje je vrijeme da pokažem kako Matthew Fee ne želi imati posla s razbojnicima.

Premda je Thorson pažljivo promatrao Feeja, nije zapazio nikakav mig koji bi njegovim riječima dao naslutiti najobičniju varku. A na licu Roryja

O'Doonea nešto se slomilo. Nestalo je onoga izraza hvalisavca: preostala je samo sjenka prkosa u njegovu pitanju Lockhartu:

– Pa što ćeš sad?

Lockhart prekriži ruke i zamišljeno pogleda preda se, pa reče:

– Evo, Josh Hoskins mi je kazao što se dogodilo na prijelazu. Ipak nije ništa opljačkano, nitko nije ranjen jer je Thorson bio brži s revolverom u ruci od tebe i tvog druga. Želim reći da je u tom slučaju dovoljno da protjeramo zlikovca. Napustit ćeš Thunder Gulch do zalaska sunca!! Vрати se samo ako te obuzme želja da visiš o grani!

Matthew Fee posegne pod haljetak.

– Učinio si mi uslugu-dvije, Rory – reče s blijedim smiješkom. – Uzmi... – Kožnata vrećica poleti zrakom, O'Doone je dohvati. – Mislim da će ti biti potrebno.

O'Doone pogleda Feeja kao da pokušava uočiti neko osobito značenje te velikodušne geste. Zatim se okrene i teška koraka izide.

Opća se napetost raspline u žamoru. Ljudi opet sjednu. Nastane tišina. Prekine je Matthew Fee:

– Htjeli ste izabrati šerifa, Lockharte. Zašto ne nastavite?

– Upravo smo sekunde jednoga preostalog kandidata – odvrati Lockhart.

– Zar nemate nijednoga drugog kandidata? – Osvajajući se smješak raširi Feejevim licem. – Pa tko ima boljih kvaliteta od gospodina Thorsona, sina našega prvog i najboljeg

šerifa? Kao nasljednik nalazišta pripada među nas i možemo ga izabrati. Ako vam je potreban prijedlog... evo, predlažem ga kao kandidata!

Thorson nasluti što Fee time namjerava postići. Htio je razbiti sumnju da je razbojnik O'Doone zapravo njegov kandidat. Osim toga, možda je to ponuda Matthewa Feeja njemu, Thorsonu, da se udruži s njime u skladu s pravilom: jeftinije je kupiti opasnoga čovjeka nego svađati se s njime!

Ted Thorson je morao donijeti odluku u djeliću sekunde. Na upitni pogled Lockharta odgovori glasno i jasno:

– Prihvaćam kandidaturu, gospodine.

– Ima li još koji kandidat? – zapita Lockhart.

Lockhart pričekava punu minutu. Što se dulje nitko nije javljao novim prijedlogom, prijazni smješak Matthewa Feeja postajao je sve dobrohotniji.

– U redu... neka oni koji glasaју za gospodina Thorsona poviču »aye«... – reče Lockhart. Njegova se posljednja riječ gotovo izgubi u praskavom odobravanju. I tako je Ted Thorson izabran za šerifa Thunder Gulcha, vjerojatno kao prvi kandidat za kojega su se podjednako odlučili čestiti i radini kopači zlata, kao i klatež, podrugljivo pomisli Thorson.

Matthew Fee mu pride ispružene ruke.

– Raduje me što vam mogu prvi čestitati, Thorsone!

Razotkrivši Roryja O'Doonea, Thorson je postigao značajnu pobjedu. Ipak ga je mučio osjećaj da ni uspjeh Mat-

thewa Feeja nije manji, jer je ovaj svojim zalaganjem za Thorsona pretvorio uništavajući poraz u polovičnu pobjedu.

III

Dr Drew i Thorson povedu poslije podne Virginiju na sahanu Jamiesona Hazzarda.

– Što namjeravate? – zapita je Thorson. – Dr Drew i ja ćemo živjeti u očevoj kući. Partneri smo, zar ne? I za vas ima dovoljno mjesta. Zar se ne biste preselili?

– Neću – odgovori Virginia. – Preselit ću u očev stan u kući u kojoj se nalazi Trumpet... I dalje ću voditi list kako ga je otac vodio.

Thorson pogleda dra Drewa. Starac slegne ramenima.

– Zna što želi. Dovoljno je stara da odluči po svojoj volji. Neću je ni na što nagovarati.

Thorson kimne i zadivljeno pogleda Virginiju.

– Vrijedna ste i hrabra djevojka. Thunder Gulchu je zacijelo potreban list kakav je vodio Jamieson. Vjerujem da ćete moći mnogo pomoći dru Drewu i meni, jer mi smatramo da je važno da kopače Thunder Gulcha organiziramo u djelotvornu samozaštitu.

– I Jamieson je to namjeravao – reče djevojka. – Svakako ću vam pomoći.

Na groblju je već bilo mnogo ljudi.

Thorson zapazi Belle Kincaid i upozori Virginiju na nju. Djevojka joj odmah pride. Zeke Lockhart stisne ruke Thorsonu i dru Drewu. Među drugim ljudima Thorsonu upadne u oči

neki postariji, visoki Kinez vrlo dostojanstvena izgleda. Zapita Lockharta tko je taj čovjek.

— To je Quong Lee — reče Lockhart. — Voda je ovdašnjih Kineza. On i Hazzard su bili prisni prijatelji. Vjerujem da su se upoznali još u Kaliforniji. Quong je sjajan čovjek. Gotovo je slijep, no unatoč tome izvrstan liječnik, bolje govori naš jezik od nas i pun je znanja... Rado ću vas upoznati s njime ako to želite.

— Svakako — reče Thorson. Dr Drew se u međuvremenu okrenuo i Lockhart povede Thorson Kinezu.

— Ostajem bez riječi... velika je čast za mene upoznati sina Larsa Thorsona — reče Kinez duboko se naklonivši.

Svećenik započne obredom. Thorson pogleda Virginiju i Belle Kincaid. Djevojka je prišla staroj ženi da bi je utješila. Tiho je plakala. No, oči Belle Kincaid su ostale suhe. Lice joj je djelovalo kao da je isklesano iz kamena, a iz očiju joj je plamsao neki čudnovati Svaka-jeodnjihuhe plamen. Svaka je od njih na svoj način voljela Jamiesona Hazzarda; svaka je na svoj način žalila za njim.

Thorson se zapita hoće li Belle Kincaid sljedećom kočijom napustiti Thunder Gulch. Na neki je način naslutio da će Belle Kincaid smatrati da ovdje u Thunder Gulchu mora udovoljiti još jednoj dužnosti...

* * *

Virginija Drew je pri svjetlu svjetiljke sjedila u redakciji Trumpeta. Pisala je nekrolog Jamiesonu Hazzardu. No, misli

su joj neprestano lutale, pa je papir ispred nje još i sad bio gotovo prazan.

Razmišljala je o dru Huntleyu Drewu, svom ocu, koji za nju dosad nije bio ništa više od imena na koricama nekolicine znanstvenih knjiga. Pa i sad, pošto ga je toga dugačkog dana nekoliko puta vidjela i razgovarala s njime, za nju je još bio stranac, ime ispod naslova knjiga. Razmišljala je i o Tedu Thorsonu. Njoj i Jamiesonu je vijest o njegovu dolasku zvučila poput obećanja, a Thorson je ispunio to obećanje onoga istoga dana kad je ušao u njezin život.

Premda nije bio nalik na Larsa Thorsona, na zboru Miner's Courta izborio je lijepu pobjedu. Prema Jamiesonovu i njezinu uvjerenju, Matthew Fee je poslije smrti Larsa Thorsona okupio sav klatež Thunder Gulcha u čvrstu organizaciju i počeo terorizirati grad. A Ted Thorson je već prvoga dana svog boravka ovdje doista preuzeo baštinu iza svog oca, zadao je Matthewu Feeju prvi bolni udarac.

Virginia se prene iz svojih razmišljanja. Na vratima je stajao Ted Thorson i promatrao je obiljno se smiješeći.

Djevojka mu uzvрати smijesak.

— Sanjarila sam, zar ne?

Thorson joj pride.

— Posjetio sam vas tako kasno jer vas želim zamoliti za veliku uslugu.

— Da?

— Upravo dolazim od Matthewa Feeja. Posjetio sam ga da bih izvidio bojno polje, da se tako izrazim. I pri tome mi

se potkralo nekoliko grešaka. Optužio sam ga da se skriva iza ubojstva Jamiesona i otvoreno sam mu obajvio rat. Pri tome sam mu spoemnuo da je mogao Jamiesonu oduzeti život, ali ne i glas... jer će Trumpet podržati moju borbu protiv njega, upravo kao da Jamiesonovo strahovano pero još uređuje list. Zbog toga sad strahujem za Trumpet. I zbog toga bih vas zamolio da se zasad ipak preselite k ocu u Thorsonovu kuću i da meni prepustite Jamiesonov ovdašnji stan.

Nije joj bilo potrebno mnogo vremena da se odluči.

— Možda je postojalo vrijeme u kojem su herojske geste bile umjesne, ali postoji i doba razuma. To je jedna od istina kojima me je naučio Jamieson. Ukoliko Matthew Fee namjerava noću udariti na Trumpet, svakako je bolje da ga ovdje dolično dočeka čovjek s revolverom.

Djevojka spremi najpotrebnije stvarčice u putnu torbu i za nekoliko minuta pođe u Thorsonovu kuću. Već se smračivalo, pa to putovanje nije bilo sasvim bezopasno za usamljenu ženu na ulici. No, ipak je odbila Thorsonovu pratnju, ustrajavši na tome da odmah počne stražariti.

Bez ikakvih osobitih događaja ona izide iz grada i prođe serpentinom. No, na svoje iznenađenje ustanovi da vrata kuće nisu zatvorena. U redu, pomisli, Thorson je možda kazao dru Drewu, kako je u mislima nazivala svojega oca, da će djevojka možda još večeras doseliti u kuću. No, nije li Thor-

son rekao kako upravo dolazi od Feeja?

S nekom slutnjom uđe u dugački hodnik. Bio je taman: neznatno ga je osvjetljavalo samo svjetlo što je dolazilo kroz napola odškrinuta vrata.

Počesto je bila u Thorsonovoj kući i znala je da to svjetlo ne gori u nekoj sobi već u skladišnoj prostoriji, u kojoj nitko ne bi proveo večer.

Nečujno prođe hodnikom i zaviri u prostoriju... samo s najvećim naporom potisne u sebi silnu potrebu da vrisne.

Ondje se nalazila prtljaga dra Drewa, tek nedavno donesena iz hotela. Dokayivala su to velika slova H. D. na dva kovčega i velikom sanduku. Prtljaga u drugom kutu možda je pripadala Thorsonu, no uljez nije pokazao nikakvo zanimanje za nju. Na malom je stolu stajala zaslonjena svjetiljka. U svjetlu te svjetiljke na podu je čučao neki čovjek. Nalikovao je na golemoga pauka. Otvorio je oba kovčega i sanduk, temeljito ih je pretražio. Po podu su bili razasuti odjevni predmeti, knjige, pisma i drugi predmeti.

Čovjek je u rukama imao knjigu što je nalikovala na u kožu uvezani dnevnik. Oči su mu pohlepno skliznule preko svake stralice prije nego što bi je okrenuo. Zatim se pridigao na koljena da bi se približio svjetlu i pri tome mu snop svjetla zahvati i lice.

Virginia naglo i duboko udahne. Uljez je bio O'Doone, razbojnik kojega je Miner's Court danas poslije podne protjerao iz Thunder Gulcha!

Čovjek se okrene i pogleda u mrak pokraj vrata. Zatim

ustane i pode k vratima... Virginia nije imala snage da se okrene i pobjegne. Trenutak su stajali sučelice: O'Doone je sad imao priliku da sredi napola ukočenu Virginiju i da nezapaženo izide iz kuće.

Međutim, zatečen iznenadnim dolaskom djevojke, O'Doone, na Virginijinu sreću, postupi sasvim drugačije. Naglo se okrene, potrči k prozoru, podigne roletu i prozor i prebaci jednu nogu preko daske. Dalje nije stigao, jer se Virginia našla kraj njega i napala ga je poput bijesne mačke.

Pokušao je pobjeći, i to ju je trgnulo iz njezine ukočenosti, pobudilo u njoj nagon za gonjenjem. Odjednom joj se učinilo da je sad najvažnija stvar na svijetu da mu otme onu knjigu.

Napadne ga šakama, noktima...

— Prokletstvo! — bolno poviče O'Doone i gurne je od sebe. Virginia padne, no odmah ustane i nasrne. Dograbi ga objema rukama za podlakticu i ugrize ga objema rukama za podlakticu.

O'Doone krikne, ispusti knjigu i udari je drugom šakom.

Udarac nije bio dovoljno točan, no ipak ju je srušio na pod. Rory O'Doone sad prebaci i drugu nogu preko prozorske daske i nestane u noći.

Pošto se djevojka malo oporavila, dohvatila je knjigu, s mukom ustala i teturajući izašla iz kuće.

Korak joj je pomalo postajao čvršći. Gotovo potrči serpentinom. Tada opazi kako drži knjigu u ruci pa je gurne pod haljinu. Približivši se redakciji Trumpeta, zajeca i ubrza korak.

Ted Thorson se najprije upoznao s kućom, zatim se povukao u Jamiesonovu spavaću sobu, odjeven legao na postelju i ugasio svjetlo.

Najprije je razmišljao o Virginiji Drew, potom o događajima dana... sve dok nije začuo korake u ulici iza redakcije Trumpeta. Punu je minutu osluškivao. Nije li to bila varka? Nije. Odjednom nešto zvecne, zatim zaškripi prozor što ga je netko podigao.

Zar tako brzo?! pomisli Thorson sav sretan što je Virginia izišla iz stana.

Thorson se sad odšulja u redakciju, zatim u susjednu tiskaru. Jedini je prozor zamračila neka prilika.

Dopusti čovjeku da se ušulja; začuje ga kako pipka naokolo. Odjednom se prilika spotakne o nešto i prokune. Uljez pronade vrata i povuče zasun. Vrata se otvore: uđu još tri ili četiri čovjeka. S revolverom u ruci Thorson im podrugljivo reče:

— Mogu li što učiniti za vas, mladići?

Jedan naglo udahne osupnuvši se, drugi prokune. Treći je bio toliko sabran da je mogao nešto poduzeti. Upropastio je Thorsonovu prepredenu namjeru da plaćenicima Matthewa Feeja podijeli gorku pouku.

Thorson je stajao pokraj nekog stola. Nije ni znao da mu se jedan od uljeza previše približio... sve dok ga rub stola nije žestoko udario u bok.

Thorson zatetura i padne: u idućem se trenu bace na njega.

Pri tome mu jedan petom nagazi na zglobov ruke, u kojoj je držao revolver. Nije to učinio namjerno, jer u mraku nije ništa vidio. Ipak, probadajuća bol prisili Thorsona da ispusti revolver. I ta druga nesreća zapečati Thorsonov poraz.

No, on se još nije predavao.

Borio se svom snagom, pridigao se na koljena, zatim ustao da bi se udarcima koljenima i laktovima oslobodio nasilnika.

Sad je imao dovoljno prostora da se bori: udarao je žestoko i u svim smjerovima. Dva puta je valjano pogodio, no onda mu jedan od njih skoči na leđa. Očajnički se ga pokušavao nekako riješiti. No, čovjek je bio snažan i težak. Thorson zatetura pod njim i izgubi ravnotežu: obojica padnu na pod. Zajedno s njima se prevrne i jedan slagarski ormar i Thorson se nađe usred hrpe slova, na kojima se boja tek napola osušila.

— Pograbite ga, ludaci! — poviče čovjek na podu i Thorson ga prepozna po glasu: Matthew Fee osobno!

Thorson ustane prije svoga divovskog protivnika, no dva druga se odmah bace na nj. Jednom zabije šaku u želudac i podigne ruku da bi udario neko sjeno: to lice. No, netko ga s leđa uhvati za ruku, pa je promašio. Thorson se naglo okrene i laktom udari u lice čovjeka koji ga je držao za ruku. Začuje kako je zastenjao, no, u idućem ga trenu nešto tresne po sljepoočici. Znao je da ga je netko udario revolverskom cijevi.

Padne najprije na koljena, zatim na pod... znao je da će

izgubiti borbu protiv nesvjestice. Kao iz neke tamne daljine začuje glas Matthewa Feeja:

— Požurite... a zatim napolje! Podigli smo toliku buku da bi se i mrtvac mogli probuditi!

* * *

Možda je Thorsona probudio osjećaj krajnje opasnosti. U prostoriji je vladala silna vrućica, gušio ga je dim. Tiskaru je zahvatio plamen. Najopasnije žarište požara bile su zalijehe papira, naslagane u jednom kutu.

Thorson pokuša ustati. Dva puta se pridigao na koljena, ali se opet svalio. Shvati da je preslab a da bi mogao izmaknuti vatri što mu se približavala.

Skupivši sve snage, pokuša još jednom. Opet mu se posreći da klekne... i tada osjeti ruke ispod pazuha, ruke koje su mu pomagale, pokušavale ga odvući od vatre.

— Tko...? — pokuša zapitati. Po jecaju prepozna Virginiju Drew, koja je ušla u goruću prostoriju da bi mu pritekla u pomoć. Napela je sve svoje snage, no Thorson je bio pretežak i gotovo ništa nije mogao pridonijeti njezinim naporima. Spasavanje je napredovalo tako polagano da će zacijelo izgubiti tu bitku s vatrom. Thorsona obuzme neki novi strah i on prostenje:

— Ostavite me! Spasite sebe... Napolje... inače ste i vi izgubljeni!

Djevojka se i ne osvrne na njegove riječi. Opet upne sve snage i dovuče ga do vrata, pa ih otvori. Od svježega zraka plamen lizne još više. Neki

ljudi uđu u tiskaru i iznesu Thorsona na svježi zrak.

On opet izgubi svijest, a kad je otvorio oči, bio je oslonjen o neki zid u susjedstvu; Virginia mu raskopča košulju da bi se rashladio.

— Ljudi su stigli u posljednjem trenutku, Virginia — reče Thorson. — Zahvaljujem vam svoj život.

Ogleda se. Ljudi su načinili živi lanac kojim su prolazila vedra vode kojom su gasili požar. Dr Drew je također zauzeo svoje mjesto u lancu. Bila je tu i Belle Kincaid i druge žene — pa čak i Matthew Fee.

Thorson je bio iznenađen. Odmah se prisjeti načina kojim je Fee pokušao osvijetliti svoje lice: predložio je Thorsona za šerifa.

Ljudi su naposljetku ugasili požar i Zeke Lockhart poviče:

— Možete kući, ljudi! Uspjeli smo!

Lanac se raspadne. Dr Drew i Matthew Fee pridu Thorsonu.

— Kako vam je, šerife? — zapita Fee. — Nisam odmah stigao ovamo, no, ljudi kažu da ste se nalazili unutra kad je izbio požar. Ipak ste iznijeli živu glavu, čestitam vam! — Pruži čak i ruku Thorsonu.

Thorson zapazi tiskarsku boju na njegovim prstima i odmah se prisjeti srušenoga slagarskog ormara.

— Morali biste isprati tiskarsku boju s prstiju, Fee — reče mu Thorson. Napola se okrene od njega. — Nešto vam ipak moram priznati: ne zazirete ni od kakve prljavštine!

Fee se prestane smiješiti. Naglo dohvati Thorsona za ramena i okrene ga.

— Želite li mi štogod prišiti? Nestrpljivim pokretom se Thorson otrgne iz Feejevih ruku.

— Ako baš želite znati, mislim da ću vam ubrzo moći dokazati podmetanje požara i pokušaj ubojstva!

Gnjev se pojavi na licu Matthewa Feeja... a možda je to samo odglumio.

— Kad biste bili samo upola krupni koliko vaš otac, Thorson, ne bih dopustio da me tako drsko sumnjičite! Ali podići ruku na vas bi bilo isto što i premlatiti nedorasloga dječaka!

— Postajete poduzetni — odvratí Thorson i počne se izvlačiti iz ostataka svojega haljetka. — Čim ste stigli na skup kopača zlata, znao sam da ću vam batinama morati izbiti drskost iz glave. Započnimo odmah!

Virginia se odmah postavi između njih i ošine Feeja sijevajućim pogledom.

— To je nalik na vas i vaše besramne varke: izazivate čovjeka koji je na kraju svojih snaga. Nestanite... za danas ste načinili dovoljno štete!

— U redu... nadam se da ćete se uskoro oporaviti, Thorson! — reče Fee preko Virginijine glave i okrene se.

Virginia uhvati Thorsona za ruku i odvuče ga. Drew mu također pride.

— Lockhart mi je obećao da će preostali dio noći čuvati redakciju Trumpeta. Šteta na strojevima nije velika. Ali papir nismo mogli spasiti, a bez njega se novine ne mogu tiskati.

Thorson pogleda Virginiju.

— Što vas je dovelo u Trum-
pet... i to upravo u trenu kad
ste mi bili najviše potrebni?

— Rory O'Doone.

Ona mu ispriča svoj doživ-
ljaj. Zatim izvuče knjigu što ju
je otela O'Doonu i pruži je dru-
Drewu.

Dr Drew nabere čelo, proli-
sta knjigu i gurne je u džep.

— Pomalo neshvatljivo —
promrmlja. — Kakvu bi vrijed-
nost ta knjiga mogla imati za
O'Doona? To je dnevnik naše
posljednje ekspedicije na Yuca-
tan. Naravno, vrijedna je... ali
samo za mene! Na temelju tih
zabilješki napisat ću knjigu o
našim istraživanjima ili ću ba-
rem pokušati da je napišem.
Dr Wish je imao sjajnih literar-
nih sposobnosti i zbog toga je
to uvijek bila njegova stvar.
Silno će mi nedostajati...

— Zar je vaš partner ostao u
Meksiku? — zapita Thorson.

— Ab Wish je mrtav — odgo-
vori dr Drew. — Umro je od
močvarne groznice.

— Oh, žao mi je — promrm-
lja Thorson.

— U jednoj sam godini izgu-
bio tri dobra prijatelja — reče
dr Drew. — Aba Wisha i Larsa
Thorsona... a sad i Jamiesona
Hazzarda. Čovjeka to mora
poučiti kako će skoro ući u
posljednji zavoj na svom
putu...

— Svi smo umorni i razdra-
ženi — suosjećajno će Thorson.

— Sutra će svijet opet djelovati
vedrije.

Opresno uđu u Thorsonovu
kuću. Ništa se nije izmijenilo.
Thorson zatvori prozor u onoj
prostoriji s prtljagom. Dr Drew
prikupi razbacane stvari i za-
jedno s dnevnikom ih stavi u
veliki sanduk.

— Večeras sam te čekao, Vir-
ginia — objasni. — Budući da
nisi stigla, razgledao sam naše
nalazište. Žao mi je što nisam
bio ovdje kad se sve to dogo-
dilo.

— Prošlo je — odgovori dje-
vojka. — Ali kućna vrata ne-
ćemo više ostavljati otvorena.

Thorson kimne i dohvati svje-
tiljku sa stola. Popnu se na kat.
Drew se povuče u svoju sobu.
Thorson pokaže Virginiji sobu
što ju je prvotno odredio za
sebe. Postavi svjetiljku na rub
kamina, zatim položi ruke na
djevojčina ramena i reče:

— Kako da vam zahvalim za
sve što ste danas učinili za
mene, djevojko?

Virginia mu se nasmiješi:

— Bit će dovoljno da ubu-
duće bolje pripazite na sebe.

Privuče je k sebi i poljubi je.
Zamislilo je taj poljubac kao
gestu prijateljstva i zahvalno-
sti. No, to se pretvori u nešto
više. Svjestan krivnje, Thorson
pusti djevojku i oprostí se čak
s ponešto osornim pozdravom:

— Laku noć!

Dr Drew je čuo njegove ko-
rake hodnikom i pozvao ga u
svoju sobu. Bila je to soba Thor-
sonova oca. Thorsonov se po-
gled zaustavi na krznu jaguara
na podu. Zapita se nisu li s tim
krznom povezane neke po-
sebne okolnosti.

Dr Drew zagladi svoj brk.

— Slika postaje pomalo jas-
nija, Tede. Uznemirujete Mat-
thewa Feeja. Učinili ste to čak i
prije nego što ste stigli ovamo.
Kad sam večeras posjetio nala-
zište, ustanovio sam da su rad-
nici također znali da ćete doći.
A i drugi su znali za to. Na-
ravno, Rory O'Doone je zbog

toga vrebao na vas na Wolverine Passu.

Thorson kimne.

— U redu, podimo od toga.

— Svi znaju da je Rory najvažniji plaćenik Matthewa Feeja. Njega je teško pogodilo što ste razotkrili Roryja kao razbojnika. Pokušao je očuvati obraz time što vas je predložio za šerifa... no, vjerojatno s pri-tajenom mislju da se nekako udruži s vama. A kad ste mu stavili na znanje da ćete nastavi-ti tamo gdje su Lars Thorson i Jamieson Hazzard zastali, za njega je situacija bila sasvim jasna. Uzvratio je udarac. I samo mu je dobro došlo što ste se nalazili u Trumpetu kad je namjeravao podmetnuti požar. Vi ste obilježeni čovjek, Tede.

Thorson slegne ramenima.

— Ali i ja sam njega upamtio.

Drew je trenutak oklijevao, zatim nastavi: — Postoje okolnosti u kojima se srčanost pretvara u ludost, Tede.

— Što bi to moralo značiti?

— Ja bih mogao nadgledati radove u našem nalazištu — objasni Drew. — Vama bih mogao doznačiti vaš dio u banku koju vi želite. Nema ni-kakva razloga koji bi vas prisiljavao da ostanete ovdje... ovako ćete samo pasti kao žrtva taneta ispaljenog iz koje mračne uličice.

Thorson razmisli. Bio bi to dobar savjet kad bi posrijedi bilo samo nalazište.

— Mislim da Fee nije toliko nadmoćniji, doktore.

Dr Drew se nasmiješi.

— I to je dobro, Tede. Sin ste Larsa Thorsona i očito je da ćete nastaviti stopama Vikinga.

Thorson strese glavom.

— Fee mi je noćas kazao da nisam ni polovica Larsa. Prema svemu sudeći, imao je pravo. — U njegovu se glasu razabirao prizvuk gorčine.

Drew to zapazi, zadigne obrve i vrškom čizme odgurne krzno jaguara.

— Pitam se je li to krzno mačke s kojom smo se Lars i ja prije nekoliko godina uhvatili ukoštac? Jeste li čuli za to?

— Jesam. I ja sam se to zapitao. Lars mi je to ispričao, pošto me je godinu dana poslije posjetio u St. Louisu. Pokazao mi je ožiljke na prsima. Znam da va' je spasio život.

Drew kimne.

— Kad se Lars umiješao, ta me je mačka već lijepo sredila. I baš je u tom nesretnom trenutku zatajila Larsova puška. Povukao je mačku s mene i udario je lovačkim nožem. Do posljednjeg ću se daha sjećati borbe između njih dvoje. Bila je to grozna i veličanstvena borba... nimalo nisam pomogao Larsu. Nisam bio u stanju... A kad je sve bilo svršeno, Lars je bio sav razderan, a brdski lav mrtav. Pronašao nas je neki kopač zlata... ali toga se više ne sjeća.

— Bio je to sjajan prizor a oko...

— Jest, ali tek sad dolazi ono što sam vam htio kazati — reče Drew. — I mene i njega je spasio vikiški duh Larsa Thorsona. Samo je čovjek poput Larsa mogao pobijediti u borbi u kojoj se uopće nije moglo pobijediti... bio je to čovjek koji naprosto nije znao kako da se preda. Vi niste naslijedili Larsovu vanjštinu, Tede... ali sva-

kako njegovu sjajnu upornost! Vjerujem da su dani moći Matthewa Feeja u Thunder Gulchu bili odbrojeni već u trenutku kad se kočija s vama ukotrljala u grad...

Thorson se široko nasmiješi.

— Niste li malo prije nešto kazali o srčanosti koja se može pretvoriti u ludost?

Huntley Drew se nasmiješi.

— Nadam se da ćete mi to oprostiti.

* * *

Idući dan Thorson i Drew se potrude da steknu dobar pregled situacije. Put ih najprije odvede na sad zajedničko nalazište. Ondje je radilo dvadesetak radnika pod nadzorom nekoga crvenog Irca koji se zvao Pat Shea. Ljudi su marljivo radili krampovima i pliticama za ispiranje.

Jedno od susjednih nalazišta je pripadalo Zekeu Lockhartu. Ulijevao je vodu u neko sito, učvršćeno na nekadašnjem stolcu za njihanje, što ga je neprestano pokretalo. Neki je kanadski Francuz neprekidno punio napravu pijeskom koji je sadržavao zlato. Kanadanin je rado pričao o sebi:

— Ja sam Gaston Thiebault i pomažem Lockhartu, jer mi je inače predosadno. Moje je nalazište nešto dalje uz klanac, no sasvim je iscrpljeno. — Nasmiješi se i pokaže sjajne zube. — Dobro sam sakrio svu prašinu i zrnca. A kad bude vrijeme, monsieur, Gaston Thiebault će napustiti to prokleta zlatonosno polje!

— Lockhart se žustro ogleda.

— Samo dalje govori tako, pa će svaki razbojnik pripaziti na tebe...

Thiebault bezbrižno slegne ramenima.

— Ti si mi prijatelj, zar ne? A tu su i sin i prijatelj Larsa Thorsona. Oni će sačuvati moju tajnu. Lars Thorson mi je svojedobno kazao: Frenchy, uzmi to nalazište... — pri tome pokaže klanac — i vraški ćeš se brzo obogatiti. By Jolly, imao je pravo! Ne bojim se prijatelja Larsa Thorsona, imam povjerenja u njih!

Ljudi se izrukuju i Thorson i Drew pođu dalje.

Naposlijetku stignu u dio klanca što ga je bijeli čovjek napustio jer je navodno iscrpljen: no žuti su ljudi uz svoju upornost i spretnost ipak živjeli od njega. Drew se nasmiješi:

— To je upravo kao da sam opet na kalifornijskim poljima...

Thorson ugleda čovjeka koji ga je ponajviše zanimao: poluslijepoga starca Quonga Leeja.

— Dobar dan, Quong! Sjećate li se mene, ja sam Ted Thorson? Prvi put sam ovdje.

— Dobro došli! Vaš je posjet čast za nas, Thorsone!

— Sa mnom je dr Drew. Jučer niste imali prilike da ga upoznate.

Quong Lee se nakloni.

— To je veliko ime iz zlatnih vremena Kalifornije.

— Pa onda već sve znate o zaštiti što je tamo organizirana — odmah se nadoveže Thorson. — Mislite li da bi takva organizacija vigilanata i ovdje bila potrebna?

— Sasvim sigurno! I moji ljudi su pod terorom, i sretan će biti dan kad zakon uđe u Thunder Gulch! Našim ćemo

skromnim snagama poduzeti sve da bi taj dan stigao što prije.

– Tako sam i mislio – reče Thorson ne objašnjavajući ništa pobliže.

Dok su se vraćali klancem, dr Drew reče:

– Čini mi se da biste vi htjeli da i Kinezi sudjeluju u zaštitnoj organizaciji, zar ne?

– Tako je. Razmišljam o tome otkako sam upoznao Qounga Leeja. Ovdje ima mnogo Kineza, a i oni doživljavaju nevolje s razbojnicima.

– Osobito Quong – reče Drew. – Saznao sam to od Hazarda. U Kaliforniji je svojedobno imao mnogo posla s Kinezima. Nekoje pijanoj razbojničkoj družini jedne noći palo na um da prepadnu nalazišta Kineza pokraj Sierravillea. Znali su da su ti marljivi ljudi nakupili lijepe zalihe zlata. Bilo im je osobito zadovoljstvo da teroriziraju Kineze. Zbog toga su sa sobom ponijeli dinamit: digli su u zrak mnogo njihovih koliba. Pri tome je Quong Lee gotovo sasvim izgubio vid. Naša je zaštita uspjela razbojnicima oteti najveći dio opljačkanoga zlata i vratili smo ga Kinezima. Mislim da to Quong nije zaboravio.

Dr Drew zatim skrene k Thorsonovoj kući. Thorson se zaputi u redakciju Trumpeta. Virginia je još bila zauzeta radovima oko čišćenja.

– Šteta i nije tako velika kako sam se pribojavala – reče Virginia. – Strojevi su praktično upotrebljivi. Ali propala je zaliha papira. Na svu sreću, nije bila velika!

– Znači li to da bi nove zalihe morale biti na putu? – zapita Thorson.

Virginia potvrdi.

– Six-Hoss McNair, prijevoznik koji ne ovisi o Feeju, mora stići za koji dan.

– Da. Krajnje je vrijeme da me uputite u umijeće slaganja i tiskanja... pripremit ćemo sjajno izdanje!

Jedan od idućih dana Thorson posjeti palaču užitaka Mathewa Feeja, Hurdy-Gurdy-orguljice, kako je Fee smisleno okrstio to mjesto. Naprosto se htio pokazati Feeju i pružiti mu priliku za borbu... ukoliko se osjeća prevarenim za tu borbu zbog toga što se Virginia one požarne noći umiješala između njih dvojice. Ali Feeju nije bilo ni traga. Unatoč tome, oduševljeno ga pozdravi Gaston Thiebault, koji je očito već popio više od potrebne količine.

Kanadanin ga pozove na piće. Thorson podigne čašu i kratko mu nazdravi:

– Zamutile vam se oči!

Thibault prihvati tu zdravicu i kucne se s njim da bi pri tome prolio polovicu pića. Nasmiješ se Thorsonu i objasni mu prigušenim glasom:

– By Jolly, danas sam ja lisica! Ljudi će kazati da Frenchy pije toliko da se ujutro budi podebele glave, tako da ne može izići na vrata kolibe! – Povuče remenčić od sirove kože što mu je visio s košulje i iz džepa mu iskoči lijepi zlatni sat. – Još dva-tri sata, monsieur, i vraćam se u Pariz... poslat ću vam razglednicu, a onda ću ispijati šampanjac iz srebrnih gaćica visoke

dame... Oui, monsieur, Thiebault zna kako se razbojnici povlače za nos!

Thorson se nasmiješi i također naruči piće. Zatim ga Thorson potapša po ramenu i okrene se da bi pošao.

— Mnogo sreće, mon ami... samo ne zaboravite razglednicu...

* * *

Dok su Thorson i Virginia sutradan ujutro polazili u redakciju Trumpeta, zapaze kako su se na ulici okupili ljudi. U središtu njihove pažnje nalazio se neki otrcani tragač za zlatom sa snenim tovarnim magarcem. Stigao je sa zapada.

U gomili Thorson zapazi Zekea Lockharta, Pata Sheau i Josha Hoskinsa. Slušali su kopača kako vrištavim i uzbudnim glasom izvještava o nekom groznom otkriću. Njegove riječi natjeraju ljude u sedla: zatim pojašu na kraj klanca, gdje se Idaho Trail povija kroz rijetku šumu.

I ondje pronađu Gastona Thiebaulta...

Neka ga je puška sačmarica grozno iznakazila, sva je prašina oko njega bila natopljena krvlju. Džepovi su mu bili izvrnuti. Netko pronađe njegovoga konja i tovarnu životinju. Na njima nije bilo ništa vrijedna... barem ne više!

Thorson pogleda čovjeka na tlu, koji više nikad neće vidjeti Pariz ni ispijati šampanjac iz srebrnih gaćica velike dame. Gnjev što se podigao u Thorsonu pronađe svoj odjek u gnjevnim proklinjanjima drugih.

— Evo, pograbili su Frenchyja, oteli mu zlato... — proci-jedi neki čovjek kroz zube — ti prokleti pasji sinovi! A Frenchy nije nikad nikome učinio ništa nažao, svakome bi pomogao.

Thorson pogleda malu skupinu. Znao je da su to mahom ljudi u koje može imati povjerenje. Podigne ruke i reče:

— Poslušajte me, gospodo! Svi vi znate za napušteni rudnik kvasca Toma Conwaya. Budite noćas tamo i povedite sa sobom svakog čovjeka za kojega znate da je čestit. Ovo je posljednji put što je jedan čovjek s plodovima svojega rada napustio Thunder Gulch samo zato da bi bio ubijen i da bi napunio džepove podmuklih nitkova! Kad bismo dopustili da se takvi zločini i nadalje događaju, ne bismo zavrijedili drugačiju sudbinu.

V

Tom Conway je na padini klanca slijedio bogatu žilu kvarca. Iz kratkoga je okna u pećinu vodio rov, na početku kojega su u stijeni bile uklesane komore za spremanje rudarske opreme. Pošto se smračilo, u jednoj su se od tih komora, pritajeno i budno, susreli prvi vigilanti Thunder Gulcha.

Bilo ih je samo desetak. Dakako, k tome je još valjalo pribrojiti Teda Thorsona i dra Huntleyja Drewa. To je bio tek početak.

Zeke Lockhart i Pat Shea su doveli sa sobom pet-šest iskusanih prijatelja. Niz kratke

ljestve okna također su se spustili Josh Hoskins, vozač poštanske kočije, i Quong Lee. Quong je odbio ruke što su mu ponudile pomoć. Ta zar bi one mogle ustrebat čovjeku koji je ionako morao provesti cijeli život u polumraku?

Ljudi sjednu na stare sanduke oko stola, na kojem je tinjala svjetiljka. Thorson počne objašnjavati:

— Svi znate zašto smo se okupili: da bismo se kao vigilanti organizirali u zaštiti. Sa sobom sam doveo čovjeka koji je već jednom, u Kaliforniji, postigao veliki uspjeh u tom poslu: dra Huntleyja Drewa. Zbog toga će nam on biti vođa. Predajem mu riječ.

Svjetiljka je bacala nešto sa-
blasno svjetlo na napeta lica.

Ukratko opiše što je svojedobno valjalo učiniti u Kaliforniji da bi slomili vlast terora. Zatim nabroji provjerena načela, u skladu s kojima moraju raditi vigilanti, među njima najvažnija: bezuvjetno međusobno povjerenje, bezuvjetna uzajamna pomoć, a k tome i bezuvjetno čuvanje tajne i tajnost organizacije.

— Vaša ste zrnca i prašinu nakupili u skrovištima — nastavi Drew. — Ali to je samo rješenje za nuždu, koje nipošto nije trajno rješenje. Jer tako čvrsto organizirana razbojnička družina kao tada u Kaliforniji i sad ovdje u Thunder Gulchu uvijek ima dulju ruku ukoliko se kopači ne povežu u čvrstoj i djelotvornoj obrani. Razbojnici mogu čekati unedogled... ali pojedinac ne može. Njegovo će se nalazište jednom iscrpiti. I druge ga okolnosti

mogu prisiliti da napusti polje sa zlatom što ga je izvadio... a onda razbojnici udare. Danas to zadesi jednoga, sutra drugoga, i svaki će od nas jednom nastradati. Postoji samo jedan izlaz: moramo se udružiti, postati snažni i tako osigurati da možemo sa svojim zlatom prijeći preko prijelaza i objesiti svakog razbojnika zatečenog na djelu. Gospodo, to je jedino što pomaže, i time sam vam kazao sve!

Dr Drew sjedne. Ljudi su neko vrijeme zamišljeno šutjeli. Naposljetku ustane Lockhart.

— U redu, Drew! Kazali ste nam što moramo učiniti i zašto to moramo učiniti. Mislim da se moramo složiti s vama. Također ste rekli da je to najopasnije za one koji će se najprije udružiti. Pitam se sad što bismo morali poduzeti da bismo ubrzo postali moć koja će se probiti?

I o tome smo već razmislili — reče Thorson. — Upućeni smo na to da oprezno, od usta do usta, pridobivamo nove ljude. Thunder Gulch Trumpet će svakako pomoći naša nastojanja. Meni oprez više ne može koristiti, nije li tako? Obilježen sam... otkako mi je Matthew Fee prikvačio zvijezdu šerifa i poslije toga ustanovio da je ne želim nositi kao njegov plaćnik.

— Pa zar namjeravate u novinama objaviti da je osnovana zaštita... da u Thunder Gulchu sad ima vigilanata? — začuđeno zapita Lockhart.

Thorson kimne.

— Svakako... udarit ću to na velika zvona! Naravno, neću

pisati o tome koliko smo jaki ili slabi. Ali svi će saznati da se nešto pokrenulo i da primamo nove članove. Mnogi će se tada osmjeliti. I svaki će zainteresirani znati da barem od mene kao pisca članka može saznati kamo da se okrene.

– Dobra je to zamisao – ustanovi Lockhart.

– Tako će idući broj lista za vas biti zanimljiv – obeća Thorson. – Ipak će se pojaviti tek za nekoliko dana. Zalihe papira su uništene. Nove zalihe su na putu, ali još nisu stigle. Čim stignu, pojaviti će se izdanje koje će uzvitlati prašinu.

Onda za danas imamo još samo jedan posao: moramo se formalno organizirati – ustanovi Lockhart.

Dr Drew stavi na stol crnilo, pero i papir.

– Evo, napisao sam statut po uzoru na kalifornijsku organizaciju zaštite. Zatim se još moramo zakleti i potpisati.

– Pripadao sam vigilantima preko u Bannacku – reče Lockhart. – Možemo se poslužiti i njihovom zakletvom. Bit će najbolje da napišemo tu formulu zakletve.

Lockhart je izdiktira, a zatim je ljudi potpišu. Poslije toga ugase svjetiljku, u mraku podignu ruke na zakletvu i za Lockhartom ponove izreke zakletve prve organizacije koja je u Montanu donijela zakon.

– Mi, dolje potpisani, ujedinili smo se u cilju da ubojice i pljačkaše privedemo kazni i vratimo opljačkanu imovinu. U tu se svrhu časno obvezujemo da nikome nećemo otkriti naše tajne, da nećemo povrije-

điti nijedan postojeći zakon, da se nećemo međusobno ostaviti na cjedilu i da ćemo vjerno služiti našoj stvari!

Ta zakletva u mraku djeluje doista teatralno, pomisli Thorson. Sudeći prema glasovima, duboko se dojmila ljudi, a samo je to bilo važno.

Više nisu palili svjetiljku. Tiho su se popeli ljestvama i izišli iz okna. Tu su se izrukovali i šutke se razišli. I nitko od tih dvanaest ljudi nije naslutio da je na prvom skupu vigilanata Thunder Gulcha bio nazočan i trinaesti čovjek...

Bio je to Rory O'Doone, koji još nije otišao iz Thunder Gulcha. U rudniku je pronašao skrovište. I tako je Matthew Fee još iste noći saznao za osnivanje organizacije vigilanata.

* * *

Već sutradan Thorson napiše uzbudljivi članak o događajima noći, a Virginijini ga spretni prsti odmah slože u olovu. Uvečer su već bile prelomljene stranice izdanja, koje zbog nedostatka papira još nije moglo ući u tisak.

Dok se Thorson predvečer penjao uz klanac, prvi put poslije pogreba sretne Belle Kincaid. Već je dočuo da nastupa u Hurdy-Gurdyju i da je ovdje kao pjevačica požnjela uspjeh. U tu sliku nije sasvim pristajala vijest da ona, na želju Matthewa Feeja, pleše sa svakim koji je za to zamoli i dane noći Hurdy-Gurdyju već je za sebe unajmila kolibu.

I sad ju je opet ugledao. Najprije je njegovu pažnju privukao Matthew Fee, koji je upravljao otmjenim kolima. Pokraj

njega je, držeći se poput kraljice, sjedila žena u otmjenoj haljini duboka izreza, koji je odavao djevojku iz Hurdy-Gurdyja. Tek pošto je nagnula suncobran, Thorson prepozna Belle Kincaid, koja ga je nadmeno pogledavala.

Idućega dana Thorson opet otprati Virginiju u ured. Ondje ih dočeka neki čovjek, koji je krvario. Odjeća mu je bila razderana, hramao je idući im u susret. Bio je to Six-Hoss McNair, onaj neovisni prijevoznik, koji je dosad tako hrabro odolijevao Matthewu Feeju. Čim ga je ugledala, Virginiji se otme krik, u kojem se razočaranje pomiješalo sa suosjećanjem.

— Jest... — zausti McNair. — Točno ste pretpostavili: izgubio sam vaš teret. Dok sam se noćas spuštao niz Wolverine, iz grmlja je iskočilo nekoliko zakrabiljenih ljudi. Skinuli su me s kola... pokušao sam se braniti, pa su me sredili revolverskim cijevima. Ustrijelili su konje, zapalili kola i gurnuli ih niz padinu. Tek sam jutros pješice stigao u logor. Mislim da se vaš novinski papir u međuvremenu pretvorio u pepeo.

— Čovječe...! — zavapi Thorson. — Silno mi vas je žao... a i nas treba žaliti! Što jedan požar nije postigao, nadoknadio je drugi!

— To je svršetak mog poslovanja — reče McNair — a propale su i moje nade u tom prokletom logoru! Matt Fee ima sad sve u džepu. Kad sam odlazio iz Shoshonea, nekoliko je njegovih kola bilo tamo. Okladio bih se da će prijeći preko Wolverine Passa bez

ikakvih teškoća! Alkoholna pića, drobilica, tapete za Hurdy-Gurdy i sve drugo što su utovarili, zacijelo će stići ovamo...

Thorson polagano kimne. Naoko ravnodušno, no ipak je bio silno uzbuđen, jer mu je pala na um dobra zamisao. Ne objašnjavajući ništa, okrene se i požuri u staju za iznajmljivanje.

Nakon deset minuta jahao je na unajmljenom konju i penjao se cestom put Wolverine Passa.

* * *

Prvih je sati Thorson bio sam na cesti. Pokraj lijepog je krajolika gotovo zaboravio zašto je krenuo. Poslije ga udaljeno škripanje kola i topot kopita vrati u zbilju. Sjaše, povuče konja u grmlje, provjeri svoje oružje i podigne ruku na lice. Nastupi li ovdje kao razbojnik, nitko ga neće prepoznati. Požar i tučnjava u tiskari Trumpeta uništili su mu odjeću, pa ju je morao baciti i kupiti novu. Dakako, u logoru kopača se nije moglo nabaviti bogzna što.

Očekujući osobito strmi dio ceste, vozač je toliko prikočio kola da su se jedva kretala. I zbog toga mu nije bilo nimalo teško da ih zaustavi čim je Thorson iskočio iz grmlja i, zaprijetivši oružjem, zapovjedio vozaču da podigne ruke uvis.

Vozač je zurio u Thorsona kao da pred sobom vidi čovjeka s mjeseca. Naposljetku, oklijevajući i s nevjericom, u očima, podigne ruke.

— Mister — reče — mislim da se zapovijedio u golemu glupost!

— Možda — uzvratí Thorson, popne se na kotač, pa na kola. Jedan pogled na sanduke bio je dovoljan da shvati kako ta kola prevoze dio drobilice o kojoj je govorio McNair. Thorson opet siđe s kola.

— Vozi dalje — naloži vozaču i doda: — Nemoj da ti oči ispadnu iz duplji od silnoga zurenja. Možda sam ja jedan od mladića Matta Feeja koji želi uvježbati razbojništvo...

Vozač prokune i potjera životinje.

Thorson se opet sakrije u grmlje. Ubrzo začuje kola. I taj vozač, mladi od prvoga, silno se začudi zbog toga što ga uznemiruje razbojnik.

Bila su to kola s viskijem i tapetama, sa zadovoljstvom ustanovi Thorson.

— Sidi i pođi pješice — zapovjedi vozaču. — Dugačak je put do Thunder Gulcha. Ja ću preuzeti kola.

— Prokletstvo... — razgnjevi se vozač i posegne za puškom.

Ali Thorson zamahne revolverskom cijevi i tresne vozača po glavi. Vozač se zaniše, a Thorson ga dohvati prije nego što je pao. Polagano ga spusti na tlo i nasloni na padinu. Zatim sveže svojega konja o kola i otpusti kočnicu.

Thorson je znao da je sretna otmica kola samo početni uspjeh. Morao je računati s time da se na putu nalazi još nekoliko Feejevih kola. Jedna kola nisu mogla prevesti cijelu drobilicu. Vozač otetih kola ubrzo će se osvijestiti i zaustaviti sljedeća Feejeva kola. A njihov će

vozač vjerojatno pokušati sustići oteta kola. Potom će doći do pucnjave, a to nije bilo u Thorsonovu programu razbojništva protiv svoje volje. Prema tome, valjalo je prevalliti što više kilometara, pa makar to bio opasan pothvat na strmim padinama i ostrim zavojima.

Sredinom poslijepodneva sustigne kola što ih je propustio. Pričeka do nekoga strmog pada, gdje su kola morala snažno prikočiti i naprosto puzati niz strmu padinu. Ovdje je cesta bila dovoljno široka za Thorsonovu namjeru.

Thorson otpusti kočnicu i zapucketa uzdama po stražnjicama konja uz rudo. Kola pobrzaju i prisile konje na puni trk. Klopavanje kola i snažni Thorsonovi povici natjeraju prednjeg vozača da se zabrine. Požuri da bi privezao kola što bliže brdskoj strani ceste.

Thorsonova kola projure poput strelice pokraj njega. Thorson letimice pogleda za prepaštenog vozača. Čovjek mu nešto dovikne, no vjetar je gotovo urlao pokraj njegovih uši, pa nije ništa razumio. Ipak, prasak puške bio je sasvim razumljiv. Thorson pogleda preko ramena: vozač je podigao pušku k licu. Evo, čovjek je bio odlučio da spriječi otmicu Feejevih kola! Thorson nije imao mogućnosti da mu uzvratí vatrom, jer pri vratolomnoj brzini nije smio ispustiti uzde iz ruku.

Pojavi se zavoj. Za nekoliko sekundi Thorson će se na drugoj naći zaklonu.

Ipak nije stigao... Odjednom osjeti neku vatru duž rebara. Udar taneta što ga je okrnulo gotovo ga zbaci s kola. Osjeti divlju bol i stisne zube... ugleda ispod sebe vrhove crnogoričnih stabala. Pritegne uzde... kola su velikom brzinom ušla u zavoj i ponijela ga izvan puškometa.

Thorson nije smanjivao brzinu kola. Onaj će vozač možda također požuriti da bi na ravnim dijelovima ceste pokušao upotrijebiti svoju pušku. Thorson je savladavao zavoj za zavojem strme padine služeći se svom svojom snagom i spretnošću. Naposljetku je bio siguran da je dovoljno odmakao vozaču iza sebe i pritegne kočnicu.

Tek sad pogleda svoju ranu. Istina, tane ga je samo okrnulo, no ipak je osjećao da gubi krv. Thorson načini od potkošulje zavoj za nuždu. U smiraj dana se naposljetku nađe na ravnici rijeke Wolverine. Dok je prolazio klancem, padao je mrak. Prolazio je sasvim neupadljivo, kao jedna karika u lancu kola mjesnoga prometa. Tako je uspio teret sasvim nezapaženo dovesti do stražnje strane kuće u kojoj se nalazio Trumpet.

Tek silazeći s kola ustanovi koliko je oslabio. Njišući se, osloni se o zid kuće i slabašno pokuca. Virginia mu otvori vrata.

— Tede! — zaprepasti se djevojka. — Krv... ranjeni ste!

Suosjećanje što ga je pokazala Thorsonu se učini vrijednim boli od kojih je patio.

Ona ga uvede u tiskaru, donese mu stolac i počne se brinuti oko rane, ne postavljajući pitanja.

— Potreban mi je viski da bih mogla očistiti ranu — reče Virginia.

— U dvorištu ćete pronaći cijela kola viskija — promrmlja Thorson.

Djevojka požuri napolje i ubrzo se vrati s bocom. Pošto ju je otvorila. Thorson joj uzme bocu iz ruke i nagradi samoga sebe dobrim gutljajem.

Djevojka mu zatim viskijem očisti ranu. Thorson pri tome stisne zube. Pošto mu je zavila ranu, Thorson joj ispriča što je poduzeo.

— Ne razumijem — reče Virginia. — Pa što ćemo s tim viskijem?

Thorson joj i to reče. Djevojčine oči sad zasjaju, no unatoč tome napomene:

— Zbog toga se niste smjeli upustiti u takvu opasnost, Tede.

Njezinu zabrinutost opet osjeti kao najljepšu nagradu. Thorson otpije još jedan gutljaj iz boce. Sad se osjećao dovoljno jakim za ono što je još valjalo uraditi.

Zajedno prenesu pola tereta u kuću.

— Vidio sam da stara cesta na kraju doline skreće udesno — reče Thorson. — Kamo vodi?

— To je stara South Road — uzvрати Virginia. — Vodi u Shoshone, no mnogo je dulja i lošija od nove. Otkako je izgrađena cesta preko Wolverine Passa, ljudi se njome više ne koriste. Zašto ste me to pitali?

— Fee će se možda baciti u potragu za svojim kolima. Ne bi bilo dobro da ih pronade ovdje.

Prije nego što se Thorson odvezao, Virginia ga nagovori da nešto pojede. A kad se opet našao na boku kola, osjećao se doraslim svemu što ga očekuje. Opet nezapažen stigne na staru cestu. Njome se poveze otprilike kilometar, sve dok nije ušao u neki kanjon. Već poslije toga prvog kilometra shvati zašto se više nitko ne služi tom cestom. Bila je sasvim uništena. Na pojedinim je dijelovima morao čak voditi konje.

Pošto je ispregao konje i otjerao ih mahanjem šešira, pojavi se mjesec. Zatim odveže svojega konja, uzjaše ga i vrati se u Thunder Gulch.

* * *

Nešto dublje u kanjonu nalazila se napuštena koliba. Služila je kao skrovište onim razbojnicima što se nisu smjeli pojaviti u Thunder Gulchu.

U novije se vrijeme među njih ubrajao i Rory O'Doone. Dosad je O'Doone bio veza između Matthewa Feeja i tih razbojnika. A budući da Rory nikom drugom nije htio izići na oči, i dalje je obavljao tu dužnost. I tako se dogodilo da je Rory promatrao Thorsonove postupke u kanjonu slučajno već drugi put saznao za tajne vigilanata.

* * *

Sutradan ujutro su Thorson i Virginia počeli neobično rano raditi u redakciji i tiskari Trumpeta. Nekoliko sati poslije pojavi se očito potišten

Zeke Lockhart. — Čini mi se, Zeke, da mi donosite neke vijesti za novine — ohrabri ga Thorson.

— Zapravo... nije tako — odgovori Lockhart. Nasloni se na pisaći stol da bi se naposljetku pokrenuo. — Tede, jutros me posjetio Matt Fee. Rekao je da ste vi prošle noći ukrali jedna njegova kola. Ustvrdio je da raspolaže mnogim dokazima...

Thorsona iznenadi što je Fee tako brzo otkrio istinu.

— I što biste vi, prema Feejevu mišljenju, morali poduzeti zbog toga, Zeke?

— Došao je k meni jer sam predsjedavajući Miner's Courta. Spomenuo je kako od šerifa ne može zahtijevati da uhititi samoga sebe. Zbog toga bih ja morao okupiti Miner's Court na raspravu protiv vas.

Thorson slegne ramenima.

— Onda je to sasvim jednostavno. Udovoljit ćemo njegovoj želji.

Lockhart ga zaprepašteno pogleda.

— Thorsone, zar je doista nešto posrijedi? Dosad sam se nadao da je on samo nešto nahnjušio o našem pothvatu i da vas želi dovesti na zao glas nekom divljačkom optužbom. Međutim, dode li do rasprave...

— Učinit će mene ludakom ili ću ja njega — prekine ga Thorson. Položi Lockhartu ruku na rame. — Zeke, ne morate se zabrinjavati. Očekivao sam to... ali ne tako brzo. Prema tome, sazovite vaš sud za danas poslije podne.

Lockhart zamišljeno zaklimala glavom.

— Ne sviđa mi se to, Tede. Zar je njegova optužba doista izmišljena?

Thorson se nasmiješi.

— Zeke, na raspravi ćete zauzeti sudački stolac. Ne bi bilo pošteno od mene da vam kažem nešto što bi u vas pobudilo kakav dojam unaprijed. Prema tome, budite pripravnici da zazvonite svojim zvonom, Zeke. Doći ću čim ga začujem.

Lockhart izide. Thorsonova ga se sigurnost, čini se, nije nimalo dojmlila. Virginia mu pride i položi mu na ramena ruke uprljane tiskarskom bojom.

— Tede, bojim se.

— Zar Feejevoga pokušaja? Ah, ostavimo to radije!

— Taj sud nije onakav kakvim ga vi smatrate, Tede. Niste još doživjeli nijednu raspravu Miner's Courta. Dakako, sudac postoji, ali nema porotnika. Ili, bolje rečeno: svi kopači su porotnici i važno je samo njihovo raspoloženje. Miner's Court je narodni sud, sud gnjeva a ne sud pravde. Već je mnogi nesretnik izvučen napolje i obješen prije nego što je rasprava bila napola završena. Možete biti uvjereni da će Matthew Fee dovući sve svoje plaćenike i nahuškati kopače na vas. Jučer je prolivena krv i Fee će to dobrano napuhati.

— Bila je to uglavnom moja krv, nije li tako? — odvratila Thorson. Dirnut zabrinutošću u njezinim očima nastavi blago: — Znao sam da će Fee otkriti istinu i pobrinuo sam se za taj slučaj. Dakle, poslušajte što moramo uraditi...

Dok joj je objašnjavao, pomalo je nestajalo zabrinutosti s njezina lica. Pošto je završio, Virginia se smješkala.

— Prema tome, danas imamo mnogo posla — zaključila Thorson.

On joj izdiktira članak, zatim se oboje prihvate pravoga posla. Razlože prelomljene stranice idućega broja i sastave nove. Dok su još radili, stigne dr Drew. Thorson ga uputi u sve. Drew odobri njegov naum, a zatim se zajedno s njima prihvati posla.

VI

Kad su poslije podne začuli zvono što je pozivalo na raspravu Miner's Miner's i kad su dr Drew i Thorson izišli iz tiskare, Virginia je bila uvjerenjena da će na vrijeme obaviti preostali dio posla.

Dr Drew i Thorson uđu u prostoriju i ustanove da su neki ljudi već zauzeli mjesta na klupama. Očito su stigli još prije zvona; Zeke Lockhart je stajao blizu stola na podiju. Thorson ga pogleda, no njegovo se dobro raspoloženje ne odrazi i na predsjedavajućem Miner's Courta.

Matthew Fee je također bio ovdje. Smiješak zadovoljstva titrao mu je na rumenom licu. Dakako, ljudi koji su stigli prije zvona bili su njegovi plaćenici. Thorson ustanovi da ih ima više nego što je očekivao.

Ipak s ljudima što ih je dozvalo zvono u prostoriju uđu i Thorsonovi prijatelji: Pat Shea, Josh Koskins i svi drugi koji su u mraku položili zakletvu vigilanata. Tek sad Thorsonu dopre do svijesti kako je njih zapravo malo u usporedbi s onima čiju naklonost bi valjalo

tek steći ako ne želi da ga poraze pristaše Matthewa Feeja. Neko se izjedajuće strahovanje podigne u njemu i uzdrma dosadašnju sigurnost.

Zeke Lockhart se nakašlje, udari po stolu i poviče:

— Ljudi Thunder Gulcha! Ukoliko još ne znate zašto je sazvan Miner's Court, kazat ću vam: Matthew Fee je optužio jednoga građanina Thunder Gulcha da je razbojnik. Otvaram raspravu.

Fee ustane, raskopča haljetak i gurne palce u džepove prsluka.

— Tako je — potvrdi Fee. — Okrivljavam Teda Thorsona da je ukrao jedna od mojih teretnih kola.

Skupom se razlegne žamor čuđenja. Thorson ustane i okrene se Lockhartu:

— Kako vi vodite takve rasprave, Zeke? Da li mi je dopuštena pravna pomoć? •

— Nastojimo da se rasprava odvija na što jednostavniji način — objasni predsjedavajući Miner's Courta. — Tužitelj imenuje svoje svjedoke, a isto tako i optuženi. Svaki može govoriti sam ili pak uzeti zastupnika.

— U redu! Onda će mene zastupati prijatelj dr Drew i može se umiješati kad god zaželi.

— Bić će vam potrebno više od jednoga takvog branitelja!

— podrugljivo poviče Fee. — Joe Coulter! Ljudi, sve poznate Joea! On je moj prvi svjedok.

U Coulteru Thorson prepozna vozača kola što ih je zaustavio kao prva. Coulter ispriča što je doživio i izrazi čvrsto uvjerenje da je ranio Thorsona kad je ovaj na ote tim kolima pojurio pokraj njega.

Zeke Lockhart je sada djelovao zabrinutije nego ikada. Zapita Thorsona:

Želite li što zapitati svjedoka?

Dr Drew ustane.

— Coulteru, izjavili ste da je razbojnik bio maskiran kad vas je zaustavio. Niste rekli da više nije bio zakrabiljen dok je prolazio pokraj vas. Pa kako možete tvrditi da je čovjek kojega ste vidjeli bio Ted Thorson?

— Zašto ne? Ima na sebi istu odjeću kao i jučer.

Drew pogleda Thorsona.

— Na sebi ima odjeću kopača. Možete pronaći stotinu ljudi odjevenih poput njega!

Kao sljedećeg svjedoka Fee pozove Dobbsa. Dobbs je upravljao onim kolima što ih je Thorson oteo. Ni iz njegove izjave nije proizišao dokaz da je maskirani razbojnik bio Thorson.

— Mogu li i ja imenovati svjedoka? — zapita Thorson.

Lockhart kimne, a Thorson poviče:

— Six-Hoss McNair!

Iznenadeni prijevoznik dohrama pred sudački stol i položi zakletvu.

— Dosad ste bili samostalni prijevoznik — reče mu Thorson. — Ispričajte što se dogodilo vama i vašim kolima dok ste pretprošle noći putovali u Thunder Gulch.

McNair izvijesti o zlostavljanju i uništenju njegovih kola i tereta. Zatim ga Thorson zapita:

— Biste li vi ustvrdili da sam i ja bio među onim razbojnicima koji su vas prepali?

Matthew Fee divlje zamahne rukama.

– Pa to je ludost! – prasne.
– McNair je utovarao novinski papir za Trumpet. Virginia Drew i Thorson su nestrpljivo očekivali papir. Sasvim je jasno da Thorson nije zapalio papir i da nije pripadao onim razbojnicima. To ipak ne dokazuje da jučer nije oteo moja kola. Taj čovjek želi samo unižeti zbrku u raspravu!

Thorson mu se nasmijulji.

– Hvala vam na izjavi! Doista o McNairovu bili izvršno obaviješteni McNairovu teretu!

– Dočuo sam za to tek poslije prepada! – prasne Matt Fee

– Tako? – zvučilo je sumnjivo pitanje. – Možete li to i dokazati?

Lockhart se sad okrene ljudima u prostoriji:

– Dosad još nismo čuli ni za kakve dokaze. Neka je zakrabljen osoba zaustavila Coultera. Ista je osoba zatim zaustavila i Dobbsa. Ali što je s dokazom da je Thorson bio ta osoba? Ako je to sve što možete iznijeti u prilog svojoj optužbi, onda ste si dopustili neslanu šalu!

– Zar zbog toga što sam našega šerifa optužio za razbojništvo? – odreže Matthew Fee.

– U Montani smo već imali nešto slična. Jednog su šerifa objesili vlastiti sugrađani. Može se to dogoditi i negdje drugdje... mislim da se to dogodilo i ovdje, kod nas! Ja...

– Jasno! Thorson je zlikovac i varalica! – poviče neki div.

– Skriva se iza svoje zvijezde! On nije čovjek kakvim se izdaje. Pogledajte ga samo! Zar on nalikuje na sina Larsa Thor-

sona? Uvukao se u naš logor i sad nas želi učiniti ludacima! Ali još nije prekasno da ga pre-mazana katranom zaputimo iz ovoga grada!

Prijeteće i zlobno odobravanje mnogih promuklih grla podsjeti Thorsona na Virginijino upozorenje: Miner's Court je sud gnjeva, a nipošto pravde. Thorson je opet morao u sebi suzbiti strahovanje i sumnju u uspjeh svog nauma.

Fee sad spretno odigra ulogu čestita čovjeka. Opet zamahne rukama i poviče:

– Gospodo, gospodo! Thorson još nije osuđen! Pružimo mu priliku. Poslušajmo moga idućeg svjedoka. Rory O'Doone!

Rory O'Doone, koji je dosad sjedio pognute glave, ustane. Njegova nazočnost iznenadi Thorsona, a i mnoge druge. Roryjev posljednji nastup u ovoj prostoriji završio se sa strahovanjima i gnjevom, a sad su njegova široka ramena izražavala samopouzdanje i zadovoljstvo. Široko se smješkajući, izide u prolaz između klupa, zakune se i započne svojom izjavom:

– Sinoć sam jahao starom South Road. Zapazio sam neka kola, Mattova kola. Dok sam ih promatrao, vozač ih je zaustavio, sišao s njih, ispregao konje i otjerao ih. Zatim je uzjahao jahaćega konja koji je bio privezan o kola i odjahao. Bilo je dovoljno mjesečeva svjetla da bih prepoznao tog čovjeka. Ljudi, to je nesumnjivo bio Ted Thorson!

Opet se podigne graja no dr Drew je stiša:

– Kojim pravom taj čovjek izigrava svjedoka?! Protjeran je jer ga je moje i Thorsonovo svjedočanstvo razotkrilo kao razbojnika! To je samo jeftini pokušaj da se osveti!

Matthew Fee odgovori vrlo spretno:

– Rory je otišao iz Thunder Gulcha. No njegovo se protjerivanje ne proteže do kraja svijeta! Tražio je zlato na jugu. Pošto je noćas zapazio čudnovate Thorsonove postupke, dojahao je k meni i izvijestio me. Zamolio sam ga da ovdje nastupi kao svjedok. Osim toga, prema svemu sudeći, Rory ima pravo da dokaže svoju nedužnost. Čovjek koji ga je okrivio da je razbojnik, i sam je takav, a to nas mora natjerati na razmišljanje!

– O'Doone – reče Drew – možete li pod zakletvom izjaviti da je čovjek, kojega ste vidjeli, bio Ted Thorson?

– Ta izjavio sam to pod zakletvom!

– Što se nalazilo na vašim kolima, Fee?

– Viski i tapete.

– O'Doone, zar je teret nestao? Zacijelo ste pogledali, zar ne?

Rory je oklijevao, očito ne znajući koji bi odgovor Feeju bio najmiliji.

– Viski je bio na kolima.

– U međuvremenu sam ga pohranio u svoj podrum – dopuni Fee.

– Pa zar ćete okriviti Thorsona – oštro će sad Drew – da je doveo svoj život u opasnost divljom vožnjom nizbrdo, i riskirao da ga pogodi koje tane samo zato da bi ukrao nekoliko svitaka tapeta?

– To je svakako učinio – progunda Fee. – Kad je prošloga tjedna izbio požar u Trumpetu, okrivio je mene da sam ga podmetnuo, premda sam pomagao pri gašenju. Prema tome, u njemu postoji neka mržnja spram mene. Možda je oteo moja kola jer namjerava uništiti moje prijevozničko poduzeće.

– Pošteni tužitelj i sud nisu nikad ravnodušni spram motiva! – uzvratí Drew. – Budući da se s vašim konjima i s viskijem nije dogodilo upravo ništa, Thorson nije mogao imati namjeru da uništi vaše prijevozničko poduzeće.

Iznenada zamisao Joea Coultera Iznenadna Matthu Feeju.

– Pa čemu onda sve to?! –

– Coulter. – Kažem vam da sam ga nastrijelio! Neka skine košulju i pokaže je li ranjen ili Lockhart ili sad djelovao poraženo poput čovjeka koji je svjestan da je njegova stvar izgubljena. Kad se obratio Thorsonu, u njegovim se očima jasno razabirala zabrinutost.

– Možete li dokazati da niste ranjeni

– Nipošto – uzvratí Thorson Nipošto Lockhartovo zaprezaštenje. – Na zaprepaštenje. imam povoj... jučer sam ranjen.

– I to priznajete?! Tko vas je ranio?

– Zasad bih to zadržao za sebe. Smatram da je mnogo važnije da se ustanovi je li Feejev tovar tapeta doista nestao i što se s njim dogodilo. Možda bih mogao dati dobar savjet...

Kao na neki znak, a tako je doista i bilo, otvore se vrata, Virginia Drew žustro uđe u

prostoriju i hodajući prolazom između klupa počne dijeliti još vlažne primjerke lista ulijevo i udesno.

— Prvo posebno izdanje Thunder Gulch Trumpeta! — uzvikne pruživši posljednji primjerak Zekeu Lockhartu.

Lockhart je zbunjeno zurio u masno otisnuti naslov

„ŠTO SE DOGODILO S NE-STALIM FEEJEVIM TAPE-TAMA?“

— Pročitaj naglas! — poviče neki čovjek koji nije dobio primjerak.

Lockhart počne čitati:

Lockhart Gradani Thunder Gulcha, koji ujedno sačinjavaju Miner's Court, u tom su se svojstvu često morali baviti problemima koji izazivaju ljutnju i gađenje. Doista vam valja omogućiti da se jednom i nasmiјete — saznajući što se dogodilo sa svicima tapeta Matthewa Feeja! Matt Fee ih je kupio da bi svoj Hurdy-Gurdy-House odozgo do dolje ukrasio plavimptićicama, jer su te ptičice simbol sreće. No te ptičice iz nekih razloga nisu ptičice do Matta Feeja. Trumpet je obaviješten da je Ted Thorson, šerif Thunder Gulcha, sin osnivača gradova i dobročinitelja Larsa Thorsona, kao i suizdavač ovoga lista, optužen zbog bezobzirne krađe.

— Trumpet ne poriče — Lockhart nastavi čitati — da je gospodin Thorson mogao biti zainteresiran za tovar papira otkako je njegova zaliha novinskog papira uništena u podmetnutom požaru, odmah pošto je gospodin Thorson obavijestio Matthewa Feeja da će se list i nadalje boriti protiv

njega. Interes gospodina Thorsona za papir se zacijelo samo povećao otkako su razbojnici uništili McNairova kola s tere-
tom, pošto je Matthew Fee saznao kako požar u kući Trumpeta nije izazvao neku ozbiljniju štetu. Ovdje nećemo raspravljati o našoj nesreći. Najvažnije pitanje ostaje kao i prije: Što se dogodilo s nestalim tapetama Matthewa Feeja...?

— Pogledajte! — odjednom poviče neki čovjek pročitavši žčlanak do kraja i okrenuvši članak stranicu. — List je otisnut na tapeti!

— Na mojim tapetama! — zaškripi Fee kojemu je od silnoga gnjeva navrla krv u glavu.

— Da, izgleda da je tako — potvrdi Thorson. — Na tapetama s plavim ptićicama, simbolima sreće, zar ne, gospodine Fee?

Njegove posljednje riječi više nisu bile sasvim razumljive, jer se podigla tolika graja da je zatreperio krov. Miner's Court nije svojom vikom izražavao gnjev već oduševljeno likovanje. Matthew Fee naglo požuri da bi nekako izbjegao tu porugu. Niz serpentinu su ga ispratili plotuni smijeha...

* * *

I tako je Ted Thorson omogućio Thunder Gulchu da se dobro nasmiје. Thorsonu je bio hitno potreban novinski papir, jer je Feeju dva puta pošlo za rukom da uz pomoć svojih plaćenika uništi zalihe Trumpeta. A tiskajući Trumpet na Feejevim tapetama, Thorson nije počinio zapravo nikakvu oso-

bitu štetu. Točno je proračunao kako će njegova duhovita šala djelovati na ljude. Bili su naprosto oduševljeni, a njihova sklonost k zloradosti učinila je ostalo. I kako je to samo postigao! Najprije se pravio kao da izmiče optužbi, i to prilično neuvjerljivo, da bi se zatim predao objasnivši što se dogodilo s tapetama. Time je, dakako, povukao za nos Matta Feeja, učinio ga smiješnim.

Ljudi su se još danima smijali toj šali. I tako se dogodilo da je neki kopač zapitao Thorsona:

– Jeste li negdje vidjeli tapete Matta Feeja, gospodine?

Kopač se pri tome srdačno nasmije, potapša Thorsona po ramenu, zatim ga pozove na piće.

Nijedno izdanje Trumpeta ljudi nisu čitali tako pažljivo kao ono na Feejevim tapetama... s plavim ptčićama! Ono je također sadržavalo izvještaj o osnivanju zaštite građana i rudara. Poziv na sudjelovanje Thorson je sastavio tako da ga je mogao razumjeti svatko tko ga je htio razumjeti. A idućih su dana redakciju Trumpeta posjećivali bradati i loše odjeveni muškarci. Zapitki-vali su i dobivali odgovore, a iz redakcije bi obično izlazili sigurnijega koraka.

Thorson je stekao povjerenje ljudi. Kad su se vigilanti opet okupili, ovaj puta u kamenoj kući Larsa Thorsona, njihov se broj utrostručio. I opet su u mraku položili zakletvu, da bi zatim dra Huntleyja Drewa izabrali za predsjednika organizacije, a Thorsona i Lockharta za njegove zamjenike. Unatoč

tom uspjehu, vigilanti su se suglasili da će još odgoditi odlučujući udarac; pričekat će da se broj članova još više poveća, pa će tek onda otpremiti transport zlata i ući u konačnu bitku s razbojnicima.

Prema svemu sudeći, razbojnici su znali sve to: žurili su se da bi nakupili što više plijena. Ubili su i opljačkali još jednog kopača koji je poput Thiebaulta napuštao zlatonosna polja. Izrovali su i opljačkali tri kolibe. No duhove je ponajviše uzbudilo ubojstvo Eph Tutta.

Tutta, sjedobradog i zlovoljnog čovjeka, pronašli su jednoga jutra mrtva u kolibi. Svoje je zlato sakrio ispod neke daske što je bila strgnuta sa skrovišta. Prema svemu sudeći, Eph Tutta su mučili prije nego što je odao svoje skrovište.

Thorson je uzbuđeno šetao sobom za dnevni boravak.

– Doktore, sve je jasnije da se među nama nalazi uhoda. Na tu me pretpostavku prisiljava ponajprije slučaj jadnoga Tutta kojega su nitkovi pratili. Eph je bio jedan od novih, priključio nam se na posljednjem skupu. Kad je bila riječ o skorašnjem transportu zlata, rekao je kako i on mora čuvati ovu zalihu. Čulo je to više od trideset ljudi. Pa zar smo, iznoseći naše tajne, sve to povjerali i razbojnicima?

Dr Drew se opusti na svom stolcu.

– Strpljenja, mladiću, strpljenja! – pokušava on umiriti Thorsona. – I mene muči to pitanje... ako postoji izdajnik, ubrzo ćemo saznati tko je to,

kao što ćemo nanjušiti i svakoga drugog nitkova koji je zaslužio vješala. Doći će naš dan, i onda ćemo grdno udariti!

— Nadaймо se da će to biti skoro — zaškripi zubima Thorson. — Vrlo skoro!

VII

Rory O'Doone se sad kao i prije skitao logorom, hvalisajući se i pijući. Drew se sa svojim pomoćnicima sporazumio da zasad neće ništa poduzimati protiv njega. Rory je bio impulzivne prirode, bio je od onih koji ponekad sami sebi podmetnu nogu. Za vigilante je to moglo biti korisnije od protjerivanja iz grada, što bi značilo samo prividno udovoljavanje odluci Miner's Courta. A Rory će naposljetku upropasti sebe i barem nekoliko svojih drugova.

Roryja O'Doonea se Belle Kincaid silno dojmila. No ona je pripadala svijetu koji je za Roryja uvijek bio zatvoren. Draž što je zračila iz Belle Kincaid posebno je privlačila taštoga momka.

Jedne je noći opet popio više nego što je zahtijevala žed. Odmah poslije nastupa je počeo dodijavati Belli i nitko ga u tome nije priječio. Pa tko da se hvata ukoštac s Roryjem O'Dooneom? Ponajmanje bi to bilo pogodno učiniti sad, kad se nalazi u pijanom stanju. Zbog toga je čak i Matthew Fee bio sklon tome da previdi njegove ispade.

Pošto je Belle obukla kaput i davno prije zatvaranja napu-

stila lokal, Rory otetura za njom i dohvati je za lakat.

— Kamo ćeš? — zapita je promuklim glasom.

— U kolibu. Silno me boli glava. Noćas više neću nastupati.

— Onda ću te otpratiti kući...

Nasmiješila mu se očaravajućim smješkom.

— Hvala! Doista nije ugodno da žena ide sama noću Thunder Gulchom.

Uz otmjeni naklon Rory joj ponudi ruku i zamalo padne... Belle ga prihvati. Do kolibe je zapravo ona više vodila njega, nego on nju.

Budući da ga kod kolibe nije pokušala otjerati, Rory otetura za njom. Pošto je upalila svjetlo, Rory sjedne na stolac i zapjeva:

— Ljuštim zlato iz planine
Isušujem rijeke.

Odlazim u Kaliforniju,
Susanno, ostaješ kod kuće.

Oh, Susanno, ne plači za mnom,

I u Kaliforniji bit ću s tobom!

— Pssst! — zausti Belle. — Mogao bi te tko čuti. I djevojka iz Hurdy-Gurdyja mora paziti na svoj glas.

To ga potakne na praskavi smijeh.

— Isprva si mislila da si pre-dobra za Roryja O'Doonea, zar ne? A sad znaš koji je onaj pravi, eh... — Ispruži ruke i privuče je k sebi. — Dođi i poljubi me... sad smo dobri prijatelji.

Znala je postupati s pijancima, a i derringer u džepu na stezniku davao joj je stanovitu sigurnost. Dopusti mu da je poljubi, zatim se odmakne, pride ormaru i počne nešto tražiti u njemu.

– Tu bi negdje moralo biti viskija – objasni. – Rado bih popila koji gutljaj. Hoćeš li i ti?

– Pa naravno... moramo nešto popiti u naše zdravlje! Grom i pakao... nikako ne mogu razumjeti kako je žena poput tebe pošla na tako dugačko putovanje zbog klipana kakav je Hazzard...

Belle slegne ramenima.

– I djevojka se zasiti života u osami... Uostalom, Rory, tko ga ima na savjesti? Zar možda ti?

Rory odmahne.

– Nemam pojma... Možda Fee osobno... mogao je pucati s prozora svojega ureda. Ili pak koji od njegovih mladića... zapravo sam se tome začudio: unatoč onom članku, Fee ga čnije smatrao opasnim. Ah, zaboravimo to! – Rory opet zapjeva: – Oh, Susanno, ne plaći za mnom...

Žena mu pruži piće. Rory dobrano povuče, zatim posegne za njom. Belle mu izmakne tako spretno da je morao pomisliti kako ona želi samo staviti bocu u ormar.

– Dojadio ti je, dakle... samački život! Pa kako bi onda bilo... kad bismo se nas dvoje združili... Belle, eh...?

– Zar ja s kopačem zlata?!

– Opet prasne u smijeh. – Zar da opet živim u kolibi i perem njegove prljave hlače?!

On žmirne prema njoj, izvuče vrećicu zlatne prašine iz džepa i ravnodušno je spusti na pod.

– Možeš to zadržati! Hahaha... ja i kopač zlata? – Promuklo se nasmije. – Zar misliš da Rory O'Doone rasipa svoje vrijeme rujući po zemlji?

Čovjek mojega kova skuplja zlato na lakši način...

– Zar si ti drumski razbojnik? – Belle raskolači oči kao da se ponadala vijesti koja će je začuditi. – Ah, očito se samo praviš važnim!

Kao što je i očekivala, to ga potakne da joj iznese još bolje dokaze.

– Tako dakle... misliš da te zavaravam, ha...? Onda dodi da ti nešto pokažem: finu kolibu u South Road Canyonu! U njoj je dvanaest ljudi, razumiješ li?! Mahom su to ljudi koji dobivaju naredjenja od Roryja O'Doonea! Rory O'Doone je ondje glavna figura... da, upravo tako!

– A koliko bi potrajalo putovanje do te kolibe? – zapita Belle kao da sumnja hoće li se u to upustiti.

Rory izvuče iz džepa na košulji zlatni sat, otvori poklopac i zamućenim očima pogleda na sat.

– Bit ćemo tamo još prije ponoći.

U Hurdy-Gurdyju je Belle sasvim jasno zapazila da je Rory O'Doone nešto nalik na glavnu figuru među plaćenicima Matthewa Feeja, i zbog toga je ozbiljno uzela njegovo hvalisanje. A kad je pogledao na sat, Belle je znala da je izvukla zlatnu ribicu iz vode. Sat je naime, već vidjela, no tada ga je nosio Gaston Thiebault... posljednje noći svojega života. I time je iz Roryja O'Doonea izvukla sve što joj je bilo potrebno.

– Još jedno piće? – zapita da bi nastavila žustrije: – Nikako... ta popio si više nego što možeš podnijeti!

Rory odmah strese glavom.

– Zar da ja ne mogu podnijeti više?! – Ispruži ruku. – Dodaj mi bocu!

Belle mu se nasmiješi.

– Kladim se u poljubac da to nećeš moći popiti.

Rory stavi bocu na usta i povuče viski. Isprazni bocu, odmakne je s usta i baci u kut. Ustane i ispruženih ruku pode k njoj da bi uzeo taj okladom dobiveni poljubac. Belle mu se spretno izmakne. Rory otetura dalje i padne na postelju, preokrene se i ostane ležati ispruženih ruku. Sva napeta, Belle Kincaid se zapita hoće li se prići. Pošto je Rory zahrkao, žena se bljedo nasmiješi.

Obuče ogrtač, ugasi svjetiljku i iziđe iz kolibe.

Pola sata poslije stajala je pod trijemom kuće od kamena što ju je podigao Lars Thorson. Bilo je tako mračno da nije mogla vidjeti prst pred nosom. Morala je svladati i strahovanja sasvim drugačija od onih što ih sa sobom donosi mrak.

Morala je dugo i žestoko kucati o vrata da bi se ona naposljetku otvorila. Zatim ugleda pred sobom dra Drewa u dugačkoj noćnoj košulji sa svjetiljkom u ruci. Odmah zatim se pojavi i Ted Thorson, koji je obukao čak i hlače.

– Nemojte me osvjetljivati... svatko me može prepoznati...

– progovori Belle dru Drewu.

– Pustite me da udem!

– Ne razumijem... – zbunjeno će dr Drew.

Belle naprosto sklizne pokraj njega i zalupi vratima za sobom.

– Pođimo u sobu za dnevni boravak – reče Thorson. Drew

osvijetli put, zatim odloži svjetiljku na stol.

– Vas dvojica ste vode vigilanta, zar ne?

Drew se lecne.

– Ukoliko ste došli ovamo da biste uhodili za Feeja...

Belle ga prekine naglim pokretom ruke.

– Fee me nije morao poslati kao uhodu. O svemu je obaviješten. Ništa mi nova ne možete kazati. Prvi ste skup održali u napuštenom rudniku. Mogu vam poimence navesti svaku osobu koja je bila nazočna. Vjerujete li sad da nisam došla uhoditi?

– Pogledajte, Drew – nevoljko će Thorson – sad imamo dokaz da se među nama nalazi izdajnik koji je sve kazao Feeju.

– Rory O'Doone se nalazi u mojoj kolibi – nastavi Belle. – Potpuno je pijan i spava... U njega ćete pronaći sat Gastona Thiebaulta. I sami znate što to znači... on je jedan od Frenchyjevih ubojica! Noćas mi je kazao da je voda razbojnika. Kao skrovištem se navodno koriste nekom kolibom u South Road Canyonu. Požurite li, taj će vam čopor također dopasti šaka!

– Ako je sve to samo stupica... – započne dr Drew.

Shvativši kako Belle Kincaid ni na trenutak nije izdala uspomenu na Jamiesona Hazzarda, Thorson ga prekine:

– Gospodo, kako vidim, moramo vam se ispričati, jer smo smatrali da ste prebjegli k Hazzardovim ubojicama... Razumijete li, doktore? Gospoda je uvijek bila s nama. Sad nam pruža prijeko potrebnu ruku:

zahvaljujući Belli Kincaid, šcepat ćemo nekoliko razbojnika.

Sad se i Drew otrese svojih sumnji.

— Mislim da imate pravo, Tede! Moram vam se ispričati, gospodo Kincaid. Kucnuo je naš trenutak. Moramo podići na uzbunu sve naše ljude! Nema više čekanja. Odmah ćemo izjahati! *db

* * *

Drew je morao preuzeti na sebe buđenje vigilanata, jer Thorson nipošto nije htio dopustiti da se Rory O'Doone još jednom provuče kroz ušicu igle. On nagovori Bellu da daljnji tok događaja pričeka u njegovoj sobi. Tako je neće vidjeti ni vigilanti koji će se okupiti ovdje u kući. Za Belle bi to bilo preopasno, jer je bilo sasvim jasno da se među njima nalazi izdajnik.

Thorson naiđe putem na Zekea Lockharta. S njime je bio neki mršavi kopač po imenu Cory, kojega je Zeke doveo sa dobom još na prvi sastanak vigilanata. Pošto su posjetili salun, vraćali su se na svoja nalazišta.

Thorson ih obavijesti o svemu, zatim se zapute u kolibu Belle Kincaid. S revolverom u ruci Thorson otvori vrata i ude.

Rory O'Doone je hrkao na postelji.

Cory upali svjetiljku. Lockhart oduzme Roryju kolt i nož bowie. Zatim su ga morali dobro prodrmati da bi ga probudili. Rory se napokon osloni na jedan lakat i divljački pogleda oko sebe:

— Prokletstvo... pa što je to?!

Thorson mu strgne s košulje uzicu od sirove kože, na kojoj

je visio sat, divljački ga zanjiše pred Roryjevim nosom:

— O'Doone, to je sat Gastona Thiebaulta — reče oštro. — To je sasvim dovoljan dokaz na temelju kojega ćemo te objesiti! Ustani i podi s nama.

O'Doone je zurio u njih kao da ih tek sada počinje prepoznavati. Pošto je shvatio svoju situaciju, u očima mu bljesne strah. Proguta slinu i uhvati se rukom za grlo.

— Vigilanti... — procijedi.

Ustane i podigne ruke kao da će tako odbiti od sebe nevolju što ga je snašla.

— Ta nećete me valjda objesiti, mladići? — zapita vrištavim glasom. — Pa ne kanite to ozbiljno? Morate me čamo prognati. Dajte mi sat vremena i nikad me više nećete vidjeti!

— Prognati... — zlovoljno će Lockhart. — Već smo ti jednom udijelili tu milost, samo ti si se vratio i prolio krv jednoga čovjeka. Konop je najbolji lijek za momka tvojega kova! Ti ćeš ga prvi progutati.

O'Doone ih redom pogleda. Baci se na pod i obujoi Thorsonove. Sad te očekuje uže, O'Doone! Nećeš se više izmotavati. Konopac — Samo ne uže! — zavapi supijano. — Tane ili nož... samo da ne visim! Nisam ništa više kriv od drugih... Frenchyja obujmi sredili učetvero. Pustite me pa ću vam reći tko su drugi i gdje ćete ih pronaći!

Lockhart i Cory ga strgnu s Thorsonovih nogu.

— Jesi li ti ubio Franchyja?

— oštro ga zapita Lockhart.

— Nisam ga ja sredio! — zavili Rory. — Buck Doheny je imao pušku na sačmu. Sat sam

dobio od Bucka na pokeru. Lewiston Lucas i Harry Pease su također sudjelovali... nisam bio sam.

Thorsonu se toliko smuči da je morao pogledati u stranu.

— Odvest ćemo ga u Larsovu kuću. Sud neka raspravi o njemu.

Ubojici su počesto otkazivale noge, pa su ga morali nositi barem polovicu puta. I neprekidno je cvilio, molio, zaklinjao i prijetio. Odvedu ga u onu prostoriju u kojoj je prekopavao po prtljazi dra Drewa. Svežu mu noge i ruke. Thorson ostavi Coryja kao stražu pokraj njega, zatim pođe s Lockhartom u sobu za dnevni boravak, u kojoj zateknu dra Drewa i prve vigilante.

Prije nego što je odjahao u South Road Canyon, Thorson pođe u svoju sobu, u kojoj zatekne Belle Kincaid u društvu Virginije.

— Uхватili smo Roryja O'Doonea — izvijsti Thorson stariju ženu. — Sad se možete vratiti u svoju kolibu, no, bit će bolje ako ostanete ovdje.

Belle Kincaid razmisli, zatim strese glavom.

— Hvala! Radije ću u kolibu. Bude li se sutra tko zanimao gdje sam noćas bila, bit će najbolje da me pronađu u kolibi.

— Možda imate pravo — suglasi se Thorson. — Zasad samo jedan čovjek zna istinu o vama: Rory. A on neće doživjeti izlazak sunca.

* * *

Kroz polomljene kapke na prozorima trošne kolibe kopča zlata u South Road Canyonu izbijalo je mutno svjetlo.

Razbojnici su se osjećali toliko sigurnima da nisu postavili stražu. Thorson gurne vrata i uđe prvi. Odamh iza njega se naguraju Pat Shea i nekoliko drugih i pokupe oružje razbojnika što su ih prenuli iza sna, uperivši u njih svoje oružje. Zatim ih jednoga po jednog potjeraju napolje, gdje su ih dočekali drugi vigilanti.

— Nekoliko je ptičica odlepršalo — reče Thorson. — Rory je kazao da se u kolibi nalazi dvanaest razbojnika.

Neki čovjek iz zaštite kimne prema momku s izbočenim zubima i žućkastim licem.

— To je Buck Doheny. Onaj, mali čupavi s velikim nosom je Lewiston Lucas, a Harry Pease je onaj koji nalikuje na propovjednika.

— Prokletstvo... pa što želite od nas? — procijedi Doheny.

No odgovor na to pitanje nije dobio ni dok su jahali do Larsove kuće od kamena.

U Thorsonovoj se kući u međuvremenu okupilo još veše vigilanata. Dr Drew je odlučio da se odmah sudi ubojicama Gastona Thiebaulta.

Thorson naloži da ostale zatočenike odvedu u neku prostoriju na katu i postave stražu. Dohenyja, Lucasa i Peasea izvedu pre d sud vigilanata u sobi za dnevni boravak. U prostoriji za prtljagu Thorson se nasloni na vrata i počne šutke promatrati Roryja O'Doonea.

— Što je s drugima? — zapita razbojnik. — Zar ste ih odveli na vješanje?

Thorson mu ne odgovori. Šuteći ga je promatrao ledenim pogledom. Tek pošto se O'Doone počeo znojiti, Thorson reče:

O'Doone, tko ima na savjesti Jamiesona Hazzarda? Zauzvrat ti ništa ne mogu obećati... ionako ćeš visiti zbog Thiebaulta, a objesiti te možemo samo jednom. Prema tome, možeš mirno priznati ukoliko si sredio Hazzarda. Nije li to ipak bio Fee? Njegov ured nije daleko od mjesta na kojem je pao Hazzard.

— Zacijelo ga je on sredio! odgovori O'Doone vrištavim glasom. — Nisam bio umiješan u to, niti sam to vidio. Kad se to dogodilo, nalazio sam se dolje, u baru. No Fee je čovjek za kojim tragate. On je šef družine! Možeš ga zapitati za Epha Tutta i mnoge druge. A želiš li imati dokaze, zaviri u njegov sef...

Thorson se okrene.

— Drew je voda vigilanata, zar ne?! — očajnički će O'Doone. — Pošalji ga ovamo, Thorson! Želim porazgovarati s njim. Sve ću mu reći!

Cory uđe da bi opet preuzeo stražu. Thorson izide ne odgovorivši ništa O'Dooneu.

Kad je ušao u sobu za dnevni boravak, Doheny, Lucas i Pease su blijeda lica stajali pred Drewom, koji je sjedio za pisaćim stolom. Drewu slijeva i zdesna sjedili su vigilanti i mrka lica promatrali razbojnika.

— Iznijeli smo im dokaze — reče Drew Thorsonu. — Lucas sve poriče, Pease cvili za milost, a Doheny nas je prokleo i prkosno priznao istinu. Upravo smo najeravali izreći presudu. Budući da niste sudjevali u raspravi, Tede, glasat ćemo bez vas. — Pogleda vigilante. — Svi koji te ljude sma-

traju krivima za smrt Gastona Thiebaulta, neka pridu kaminu.

Vigilanti nisu žurili, ali ne zbog toga što bi sumnjali u krivnju razbojnika: osjećali su teret odgovornosti. A kad je prvi donio sudbonosnu odluku, drugi se povedu za njegovim primjerom i pridu kaminu. Buck Doheny stane proklinjati, Lucas je stajao skamenjena lica, a Pease zajeca. Dr Drew spusti glavu i pogleda preda se.

— Izvedite ih i objesite! — reče Drew.

Vigilanti su opet oklijevali. Naposljetku se teške ruke spuste na ramena osuđenih i izguraju ih napolje.

— Razgovarao sam s O'Dooneom — Thorson će Drewu. — Tvrdi da ništa ne zna o ubojstvu Hazzarda. Pretpostavlja da je to uradio Fee. Želi razgovarati s vama. Mislim da će vam iznijeti sve što želimo saznati.

— Poći ću k njemu — reče Drew.

— A ja ću uhpsiti Matthewa Feeja. O'Doone mi je dovoljno toga rekao o njemu.

— Ali ne idite sami, Tede!

Thorson se nevoljko nasmiješi.

— Zar je Fee tako snažan?

VIII

Djelatnost vigilanata nije ostala nezapažena. Matthew Fee je odlučio da se idućih dana preseli u neko skrovište, u kojem će se okupiti cijela družina. Sad je stajao ispred sefa i trpao snopiće novčanica u dže-

pove. Zlato što mu je pritjecalo, neprestano je pretvarao u gotovinu... ta za njega nije postojao problem razbojnika. U vrećicama od jelenje kože nalazio se još samo njegov udio u pothvatima iz posljednjih dana. Zakopča džepove i upravo htjede prijeći na drugu stranu sobe, gdje je o klinu visio njegov haljetak i pojas s oružjem.

Iza njega se otvore vrata i on nestrpljivo zapita:

– Što je sad Jake?

Okrene se i ustanovi da na vratima ne stoji Jake. Skupio se za očajnički skok, no Ted Thorson ga upozori:

– Nećete živi stići do svoje pucaljke, Fee! Ne mičite se... uhapšeni ste!

– Tako... šerife Thunder Gulcha me je uhapsio – po-drugljivo će Fee. – U redu, ovo kolo pripada vama, Thorsone. Revolver može i od dječaka načiniti velikog čovjeka.

Thorson pride Feejevu pojasu, skine ga s klina i baci u kut. Zatim se vrati k vratima, zaključa ih, raskopča svoj pojas i spusti ga na pod.

– Nadao sam se da ćete kazati nešto slična. To mi daje pravo da stvar riješim na način koji mi više odgovara. Hoćete li se uhvatiti sa mnom ukoštac premda nisam nasmrt premlaćen?

– Mislite li ozbiljno..? – začudi se Fee.

– Ako vam je potreban posebni znak za početak, mogu vam pljunuti u lice.

Na Feejevu se licu odrazi likovanje. Podigne šake i nasrne na Thorsona. Ovaj se odmakne u stranu i pri tome mu zabije šaku u trbuh. Fee zaurla, no

ipak se okrene i objema rukama uhvati Thorsona. Sad zateturaju sobom amo-tamo. Thorson se uzaludno pokušavao osloboditi njegovog medvedeg zahvata.

Nije to bio način borbe pri kojem bi Thorson mogao iznijeti pobjedu. Borba, u kojoj će se Feeju pružiti zgoda da iskoristi svoju nadmoćnu snagu i mnogo veću težinu, svakako će ubrzo dovesti do Thorsonova poraza. Svr su se Thorsonovi izgledi sastojali u brzom i preciznom radu nogu, munjgitoj reakciji i otkrivanju slabosti protivnika. Ali u Feejevu zahvatu to nije mogao primjetiti. Nalete na veliki posaći stol, zakotrljaju se njije i padnu na pod. U padu popusti Feejev zahvat.

Thorson se očajnički otkotrlja dalje, ustane i dočeka Feeja s nekoliko preciznih udaraca, uz sjajan rad nogu kojim je izmicao izvan dohvata protivnika.

Feejevo se prvotno samopouzdanje pretvorilo u strah i nevjericu, a za Thorsona je to bilo – pola pobjede! Ipak put do konačne pobjede je još bio poprilično dugačak. Kad bi se Feeju posrećio koji pogodak, onda bi to, zbog njegove težine, bio udarac ubojite snage. U Thorsonovoj bi glavi nešto zazvonilo, uzetost bi se počela žširiti tijelom a Fee bi tada pokušao uhvatiti protivnika u svoje čelični zahvati. Jednom mu je to gotovo uspjelo. Thorson nije mogao izbjeći udarac koji ga je bacio na koljena. Fee nato krikne i htjede ga dokrajčiti. No Thorson se ipak pridigne i zabije mu glavu u želudac. Fee

zaurila od boli i zatetura natraške. Thorson se malo oporavi i obaspe protivnika s nekoliko dobro odmjerenih udaraca.

U borbi su prošli cijelom prostorijom i sad su se približavali vratima. Ondje se nalazio Thorsonov pojas s oružjem: on je na njega gotovo zaboravio, no Feeju je to bila jedina nada. Očajnički se sagne k njemu i pri tome otkrije glavu. Thorson je bio doboljno svjež da do kraja iskoristi tu zgodu.

Fee padne na pod kao gromom ošinit. Teško kišući, Thorson je stajao nad njim. Zatim mu popuste koljena, pa i on svom težinom padne preko Matthewa Feeja.

Posljednjim se snagama borio protiv nesvjestice što ga je svladavala. Ustao je tek pošto je nekoliko puta duboko udahnuo. Fee se još nije micao.

Thorson izvuče svoj pojas s oružjem ispod Feeja, a zatim otetura k nekom ormariću, dohvati najveću bocu, povuče gutljaj i izlije ostatak Feeju preko lica. Čovjek se pomakne i žmirne. Thorson ga pograbi za ovratnik i podigne na noge.

— Još si uhapšen — reče Thorson. — Što je od tebe preostalo, pripada vigilantima.

Fee se držao za čeljust.

— Kakvim dokazima raspolažete?

— O'Doone je propjevao. Ne možeš očekivati da će to poricati jer najvjerojatnije već visi o nekoj grani. — Thorson dohvati Feejevu putnu torbu, otključa vrata i izgura Feeja napolje.

Zvijezde su već počele blijediti. Još koji sat i proći će ta dugačka noć. U podnožju serpentine što je bodila kuće od kamena nalazilo se golemo stablo. Tri su se prilike njihale na donjim granama: bio je to zlosretni znak za Feeja. Thorson se začudi što su se na granama njihale samo tri prilike. Pa zar vigilantni još nisu osudili Rorija O'Doonea?

U prostoriji za odlaganje prtljage, u kojoj se nalazio O'Doone, vladao je mrak. Velika soba za dnevni boravak je bila pretrpana vigilantima. Dr Drew je sjedio među njima s poraženim izrazom lica. Kad je Thorson gurnuo zatočenika u sobu, nastane žamor.

Thorson spusti putnu torbu na pod i reče:

— Evo ga, mladići!

Razbijena lica Thorsona i Feeja ispričala su oveći dio priče. Unatoč tome, ostatak Thorson zadrži za sebe.

— Odvedite ga gore, u prednju spavaću sobu — reče dr Drew. Dva čovjeka dohvate Feeja za ruke i izvedu ga napolje. — Već smo odlučili — nastavi dr Drew — da Feeju sudimo poslije. Sudenje i izvršenje biti će javno. Ove smo noći, Tede, postigli toliko da možemo odustati od tajnosti. Wagnera i braću Strunk smo prognali, jer nismo imali dovoljno dokaza protiv njih.

— A što je s O'Dooneom? — zapita Thorson. — Zar ćemo i njemu suditi javno?

— O'Doone je pobjegao — odgovori Drew.

— Pobjegao...

— Priča o tome da će meni sve priznati očito je bila samo stupica. Uspio je osloboditi ruke, no i nadalje ih je držao iza leđa. Zbunjeno je zamuckivao kako je važno ono što mi želi kazati. Zatim je zahtijevao da mu priđem kako bi mi mogao nešto šapnuti, i tada mu je šćepao za grlo i onesvijestio. Očito je pobjegao kroz prozor. Naši ga sad traže.

Za Thorsona je ta novost značila težak udarac. Ipak to nije pokazao, jer je u izrazu lica dra Drewa bilo ionako dovoljno ogorčenja. Thorson slegne ramenima:

— Nije to tako strašno! Uhvatit ćemo ga ili je već odavna nestao odavde. To doista ni malo ne umanjuje naš noćasnji uspjeh!

IX

Pošto su se vigilanti razišli, dr Drew uzme svjetiljku sa stola i pođe u svoju sobu. I Thorson se uspne na kat. Vrata njegove sobe bila su odškrinuta, kroz procijep je ispadao snop svjetla. Kad je ušao, Virginia ustane sa stolca i položi prst preko ustiju.

žžž

Virginia! — prošapta Thorson sav u čudu. — Što to znači?

Thorson zatvori vrata, a Virginia reče:

— Čekala sam vas tako dugo, Tede, jer vam moram nešto kazati: otac je namjerno dopustio O'Dooneu da pobjegne.

Ne vjerujem htjede reći Thorson. Već je otvorio usta, no opet ih zatvorio.

— Pričajte — reče poslije nekoliko trenutaka šutnje.

— Kad je Belle Kincaid otišla, ušla sam u svoju sobu. Bila sam prevviše uzbuđena da bih mogla zaspati. U kući je bilo prilično nemirno. No odjednom je zavládala neka čudnovata tišina...

— Vjerojatno se to dogodilo kad su naši ljudi izveli Dohenyja, Lucasa i Peasea — reče Thorson.

— Tada sam sišla. Tišina je bila toliko nelagodna da sam morala ustanoviti što je posrijedi. Iz hodnika sam slušala razgovor između oca i O'Doonea. Otac reče:

»Nećeš tako lako izmaći doktore! Kad me je djevojka zatekla kraj tvoje prtljage, pročitao sam sve što me je zanimalo. To sam zapisao i dao prijatelju. On zna što mora učiniti ako me objese. Prema tome, sađ ćeš mu pustiti. Mižeš reći da sam nekako oslobodio ruke, a da bi sve bolje izgledalo, šćepat ću te za grlo.«

— Zar je otac pristao?

— Prišao je k vratima, pogledao u hodnik i zapazio me.

Thorson tiho zazviždi.

— Prišao mi je i uhvatio me za ramena. Još ga nikad nisam vidjela takva. Htio je znati koliko sam čula. Odgovorila sam mu da sam netom sišla. Tada mi reče: »Podi u sobu, Virginia. Lezi i spavaj!« Uplašila sam se i bila sam sretna što sam mogla otići. Nešto poslije su gore stigla dva vigilanta i pustila tri čovjeka. Čula sam jednoga kako je kazao: »sedmoricu smo šćepali, Rory je utekao, a trojicu ćemo pustiti. Sve smo ih morali objasiti odmah!«

Tada sam znala da je otac popustio, jer mu je Rory zaprijetio. I tako sam pošla u vašu sobu da bih vas pričekala. Oh, Tede, što to znači? Čime je O'Doone prisilio oca na izdaju?

– Ne znam – odgovori Thorson. – Dok ne saznamo sve o tome, ne mogu čak ni reći da je to izdaja. No, niste li zaboravili da vam je on otac, Virginia?

Djevojka se strese.

– Zar mislite da mi je bilo lako ispričati sve to? No, morala sam to učiniti. Zaklela sam se... Uspomena na Jamiesona Hazzarda me veže podjednako kao i Belle Kincaid. Nazivala sam ga ocem, bio mi je bliži od oca po krvi.

Thorson je privuče k sebi i nježno je poljubi.

– Lezi, djevojko – reče joj. – I neka te zbog toga više ne boli glava! Za sve ću se pobrinuti, neću dopustiti da Jamiesonov ubojica ostane nekažnjen. To ti obećavam.

Odvede je u njezinu dobu. Pri tome u hodniku zapazi onaj sanduk dra Drewa. Vraćajući se, zamišljeno zastane kraj sanduka i otvori ga.

Nije morao dugo tražiti. Odmah pronade onu u kožu uvezanu knjigu što ju je djevojka otela Roryju. Sad se u knjizi nalazila i omotnica sa zabilješkom: VAŽNO.

Thorson ponese oboje u svoju sobu i najprije otvori

omotnicu. U njoj su se nalazile iskaznice nekih arheologa arheologijskih društava, nekoliko pisama Jamiesona Hazzarda dru Drewu, izvod iz matične knjige vjenčanih i izvod iz matične knjige rođenih.

Iz vjenčanog lista je proizlazio brak Huntleyja Wardswortha Drewa s Louisom Elizabethom Wish. Thorson se odmah prisjeti dra Absaloma Wisha, umrloga partnera dra Drewa. Izvod iz matične knjige rođenih sadržavao je Virginijino ime i bio je izdan dvije godine poslije vjenčanja. Dok je Thorson spremao isprave u omotnicu, na poledini zapazi rukom napisana imena: Jamieson Hazzard, Quong Lee i Rory O'Doone. Prva su dva imena bila precrtana, iza trećega se nalazio upitnik.

Ne mogavši se domisliti objašnjenju, Thorson se posveti dnevniku. Morao je dugo listati da bi naposljetku pronašao ono za što je Drew mogao poželjeti da ostane u tajnosti. I te zabilješke nisu bile stare ni godinu dana. *„Abova je groznica postala još žestća. Buncao je cijelu noć. Govorio je o starim danima u Kaliforniji. Moram priznati da sam mu pomogao usmjerenim pitanjima. Sve je tako kako sam se svih tih godina u duši pribojavao. Absalom Wish je bio jedan od voda pljačkaša zlata, prljavo je izdao Larsa Thorsona i mene. Sudjelovao je i u krvoproliću na nalazištima Kineza. Priznao je to u deliriju. Osjećao sam se sukrivim. Nisam smio zatvoriti oči pred dokazima, premda su oni bili manjkavi. Kao voda vi-gilantata morao sam više mi-*

*sliti na svoju dužnost, morao sam zaboraviti da smo kolege i prijatelji, da je on Louisin brat.**

Nekoliko dana poslije dr Drew je zabilježio:

*„Ab je opet na nogama, no odlučili smo da unatoč tome prekinemo ekspediciju. Groznica ga još muči i potrebna mu je pomoć dobroga liječnika. Stalno me muči pitanje: Što se događa u njegovoj duši? Često me promatra s nekim čudnovatim mirom u očima. Bojim se da se sjeća one noći, kada sam iskoristio njegov delirij da bih ga ispitao.**

Među ostalim zabilješkama Thorson nije pronašao ništa što bi mu se učinilo barem približno toliko vrijednim.

Premda je bio silno umoran i iscrpljen, on iziđe iz kuće spremivši prethodno dnevnik i omotnicu u putni sanduk. Požuri klancem do kolibe Zekea Lockharta. Premda je već svitalo, kopači su još spavali. Zeke Lockhart je također spavao i Thorson ga probudi.

— Žao mi je, Zeke — reče Thorson. — Ali ja to ne mogu ostaviti za poslije. Na žalost, ne mogu vam ni objasniti što od vas želim...

— Što? — sneno će Lockhart.

— Želio bih da probudite desetak vigilanata. Uradio bih to sam, ali moram odmah kući... ne mogu vam to objasniti. Šestorica neka stalno čuvaju veliku kuću. Moraju se sakriti i vraški dobro pripaziti da Matthew Fee ne pobjegne...

— Pa Drew je kazao da je nemoguće razbiti vrata Feejeve sobe, a kroz prozor može skočiti samo u smrt!

Thorson kimne.

— Sasvim točno. Unatoč tome želio bih da postupite kako sam kazao. Ostali neka imaju na oku kolibu Belle Kincaid.

— Bellinu kolibu? — Toj se želji začudi Lockhard više nego prvoj.

Thorson mu položi ruku na rame.

— Mogu vas uputiti u tu tajnu, ali svakako je morate zadržati za sebe. Belle Kincaid nam je dala mig i samo nam je tako Rory pao u ruke. Možda je bio previše pijan a da bi mogao shvatiti što mu je Belle učinila... No to nije sigurno. Mora je zaštititi. Hoćete li to uraditi?

Lockhart razmisli.

— U redu, vjerujem vam, Thorsone, premda mi niste mogli objasniti sve. Odmah ću probuditi mladiće.

— Hvala vam! — Thorson napusti kolibu i požuri natrag.

Nije ni naslutio da ga promatraju. Nevidljivi su neprijatelji točno proračunali da će se vratiti kući, i to istim putem. Taj ga je put vodio između gomila iskopanoga kamenja: prvi je znak opasnosti osjetio tek pošto ga je cijev revolvera opalila po sljepoočici, nakon čega je pao.

Morao je uprijeti sve snage da ostane barem koliko-toliko pri svijesti. Učini mu se da se oko njega u kolu vrte četiri čovjeka: Charlie Wagner, braća Strunk, što ih je sud vigilanata kaznio, bolje rečeno: poštediti progonom, i Rory O'Doone.

— Krvari poput svinje, ali nije mrt! — reče Wagner. — Nisam još vidio mrtvaca koji

bi se tako dugo održao na rukama i koljenima. Počastit ću ga olovom...

— I time ćeš nam navaliti na vrat barem stotinu kopača! — prasne O'Doone. — Zar si poludio? Dajte mu još jednom po lubanji, a zatim ga bacite u napušteno Conwayevo okno. Nije daleko. Ne pogine li pri padu, iskrvarit će prije nego što ga pronađu. Požurite!

— A ti?

— Imam važnijeg posla — reče O'Doone. — Naći ćemo se kod konja. Tada ćete saznati zašto mi je bio potreban još jedan konj. Sad ću, naime, posjetiti neku gospođu.

Čuvši to, Thorson se pokušava uspraviti, no Wagnerova ga revolverska cijev konačno otpremi u tamu nesvijesti.

Belle Kincaid je sjedila pokraj prozora i zamišljeno zurila u noć. Nije zbog toga žalila, a nije osjećala ni neko osobito zadovoljstvo. O'Doone je poricao da je ubio Jamiesona. S obzirom na okolnosti u kojima jo to poricao, Belle mu je morala povjerovati. Time što je odbacila O'Doonea u ruke vigilanata nije mogla izvršiti dužnost što ju je sama odabrala: da osveti Jamiesona Hazzarda. Ipak se možda time malo približila svom cilju. To može pokazati samo budućnost.

Upravo je zastrla prozor i htjela se svući kadli od nekoga gnjevnog udarca nogom pukne zasun na vratima kolibe i padne na pod. Na vratima se pojavi Rory O'Doone.

— Čini mi se da si paklenski iznenađena — naslađivao se Rory. — I nimalo mi se ne raduješ...

Belle se uhvati rukom za grlo i uzmakne k zidu.

— Mislila sam... da su te objesili... — promuca naposljetku.

— Pa naravno! Pomislila si to jer si me izručila njima na milost i nemilost... Koliko se sjećam, namjeravao sam ti pokazati kolibu u South Road Canyonu. I to si im odala, jer su je vigilanti noćas ispraznili. No imamo mi još bolje kolibe... u Michigan Holeu. Sa mnom ćeš onamo! Sad i ovdje te ne mogu ubiti... bilo bi to preopasno. Jesi li razumjela, ženturačo?

Razumjela je... i odmah posegnula za derringerom u džepu steznika. Uspjela ga je čak izvući, no Rory joj ga odmah oduzme. Belle se naglo trgne i potrči k vratima. Rory je sustigne, zgrabi za ruku i okrene je. Sad više nije imala nikakve mogućnosti da izmakne njegovu gnjevu i nadmoćnoj snazi.

* * *

— Začas smo tamo! — propuše Wagner. — Još nekoliko koraka, zamah, i taj će se vigilantski pas naći na dnu okna!

Zack, jedan od braće Strunk, odjednom pusti Thorsonovu metu i uspravi se.

— Tamo... netko se sagnuo iza one hrpe šljunka! — poviče.

— Živci... — naruga mu se Wagner. Unatoč tome i on pusti Thorsona i položi ruku na držak revolvera. Ali nije stigao povući oružje...

Pojavljivali su se sa svih strana i bacili se na trojicu razbojnika i ubojica. Pojavljivali

su se nečujno iz sjenki noći, iza hrpa šljunka, iz svakoga zaklona, iza svakog stabla. Bila je to zapravo gomila tihoga i smrtonosnoga gnjeva. Svjetlo novog dana odražavalo se na oštricama noževa. Krik Charlieja Wagnera uguši se u nekom grlenom jecaju, Zack Strunk padne preko Wagnera i trgne se na njemu. A Thad Strun je imao tek toliko vremena da propišti:

— Kinezi!...

Čak je i napola izvukao oružje iz korica... zatim je izdahnuo.

X

Kad bi Quong Lee djelovao kao liječnik, njegovi bi spretni i osjetljivi prsti morali pomagati slabom vidu. Upravo se brinuo oko ozljede na Thorsonovoj glavi kadli on otvori oči i iznenadi se: umjesto na dnu Conwayeva okna, ležao je na postelji, a dostojanstveni se stari Kinez nagnuo nad njega.

S nekoliko škrtih riječi Kinez mu objasni ono najvažnije, zatim mu ulije neki lijek u usta i naloži da spava.

Thorsonu nije bilo nimalo teško udovoljiti Kinezovoj želji. Pošto je nekoliko sati nakon toga otvorio oči ne shvaćajući ništa, ponajprije zapazi pokućstvo od tikovine, šarene lampione i slike od Žbojene svile. Zatim pokraj postelje opazi poznatu priliku: dra Drewa.

— Živjeli! — reče Thorson. — Koliko sam dugo spavao? Rory O'Done! — odmah zatim po-

više, pošto se sa zaprepaste-
njem prisjetio nitkova. — I Belle Kincaid! Rory ju je namjeravao oteti... a ona su trojica morala ukloniti mene!

Drew se trgne.

— Tako je to... Belle je, dakle, nestala zbog toga. Lockhart je odmah poslije svitanja stigao u kuću da bi vas izvijestio kako njegovi ljudi nisu pronašli Belle. I vi ste nestali.

Thorson se osjeti poraženim.

— Uhvatio ju je. Stigao je u kolibu prije naših ljudi. Nisam joj smio dopustiti da se vrati onamo!

Lee ude i ulije pacijentu u usta nekoliko žlica nekoga gorkog lijeka. Zatim se šutke povuče k zidu.

— Naravno, pitate se kamo sam nestao — reče Thorson. — Posjetio sam Zekea i zamolio ga da se pobrine za Belle. Kad sam otišao od njega, napali su me O'Doone, braća Strunk i Wagner. Htjeli su me baciti u Conwayevo okno, no Quangovi su momci odlučili drugačije.

Drew Zamalo kimne.

— Zamalo što niste nastradali zbog Ronyjeva bijega. a Belle se nalazi u njegovim rukama. Sve je to moja krivnja, Tede. Moram vam kazati istinu: omogućio sam Roryju da umakne!

Za Thorsona to nije bila novost, no on se iznenadi unatoč tome. Iznenadilo ga je Drewovo priznanje.

— Rado bih znao zašto — reče Thorson.

— Imate pravo na to, a i Quong. Prije dvadeset godina je i O'Doone bio na kalifornijskim nalazištima zlata. Prepoz-

nao sam ga na skupu koji je birao šerifa. je Vidio sam da je i on prepoznao mene. Ne znam zašto je one noći prekopavao moju prtljagu. Vjerojatno zato da bi što ukrao... Pri tome je naišao na moj dnevnik, i taj ga je toliko privukao da je zaboravio ostalo.

— I ja sam ga pročitao — prizna Thorson. — Položili ste karte na stol, pa ću to i ja učiniti. Virginia mi je rekla kako je iz hodnika prisluškivala razgovor. Nitko joj to ne može zamjeriti, Drew. Dakako, nije htjela povjerovati da ste izdajica... ali što drugo da pomisli? I zbog toga me je zanimalo što je O'Doone pročitao u vašem dnevniku... čime vas je mogao ucijeniti — Jeste li pročitali ono o dru Wishu?

Thorson kimne.

— Onda ste vjerojatno i sami sročili istinu. Absalom Wish je bio čovjek dvostruka karaktera. S jedne strane znanstvenik, a s druge strane prepredeni i inteligentni zločinac. Bez ikakvih obzira! Quong, Ab Wish je bio jedan od vođa prepada na kineska nalazišta, pri čemu ste gotovo izgubili vid.

— Ta mi je činjenica poznata već niz godina — mirno reče Quong Lee.

— I meni je morala biti poznata — nastavi Drew s prizvukom gorčine u glasu. — Ali odbacivao sam sve što bi ukazivalo na to da je Absalom Wish, poznati arheolog, istodobno i rijetko ljigavi i prepredeni zločinac. Potiskivao sam to... saznao sam to tek pošto sam ga ispitao u groznici. Naposljetku

je umro od groznice, i tako nisam morao donijeti tešku odluku.

— A Rory je to iskoristio da bi vas ucijenio?

Drew kimne.

— Dotad je samo pretpostavljao da je Wish jedan od vođa kalifornijskih razbojnika. Moj ga je dnevnik sasvim uvjerio. Reče kako je sve što zna saopćio prijatelju koji će to prodati nekom listu u San Franciscu ukoliko Rory umre. Znate li što bi to značilo?

— Drugi starci iz Kalifornije bi se uhvatili za to i Wish bi poslije svoje smrti bio razotkriven kao razbojnik — A koga bi to ponajviše pogodilo? — zapita Drew. — Virginiju, na primjer. Abova je nećakinja. A ime koje je opravdano poput zvijezde sjalo na nebu znanosti, odjednom bi bilo ime razbojnika. Nisam to htio učiniti Virginiji ni uspomeni koju je Wish kao znanstvenik zaslužio. Bio sam duboko uvjeren da više nećemo vidjeti O'Doonea ukoliko ga pustim. I što je od toga nastalo? Vas je pokušao umoriti, oteo je Belle... i sve je to moja krivnja!

— Na omotnici u dnevniku sam vidio tri imena — reče Thorson. — Jamieson Hazzard, Quong Lee i Rory O'Doone. Dva su bila precrtana, a iza trećega se nalazio upitnik.

Drew kimne.

— Ja sam ih napisao, razmišljajući tko bi u Thunder Gulchu mogao znati ili naslutiti istinu o Wishu. Dva sam precrtao kao imena časnih ljudi, koji neće bez potrebe odati što znaju.

Drew pogleda Thorsona gotovo satrvenim pogledom i nastavi:

— Morali ste računati s time da surađujem s razbojnicima. Zbog toga vas ne mogu koriti, jer sam tu kaznu zaslužio. Mislim da ću i Virginiji priznati istinu... Evo, danas poslije podne će Miner's Court suditi Matthewu Feeju. Cijeli će Thunder Gulch biti nazočan. Nadam se da ćete dotad ustati

— Možete biti sigurni ustati. reče Thorson...

Drew pogleda Quonga Leeja.

— Nadam se da sam s Thorsonom raščistio... i uskoro ću to uraditi sa svojom kćeri. A kako je s vama, Quong? Da ja nisam zatvorio oči pred njegovom krivnjom, već bi odavna bio obješen čovjek koji vam je prije mnogo godina učinio toliko zla. Sad sam vam rekao kako je to bilo i nadam se da me razumijete...

Nitko ne bi mogao pročitati misli Kineza u tom trenutku, a ono što je kazao nije bio izravni odgovor na pitanje Drewa:

— Prisjetio sam se izreke koja bi ovdje pristajala: Božji mlinovi melju polagano, ali dostižno. To je prava riječ, zar ne, doktore?

* * *

Michigan Hole bila je skrivena kotlina, u kojoj su nekoć živjeli tragači za zlatom iz Michigana. Poslije uzaludnog truda opet su otišli i prepustili drugima da otkriju bogatstvo Thunder Gulcha. Tih se kopača gotovo nitko više ne sjeće, no nekolicina ljudi u Thunder

Gulchu ipak je znala za kotlinu.

U tu je kotlinu Rory O'Doone odveo svoju zatočenicu. Skinuo ju je s konja i gurnuo u neku kolibu u podnožju okomite stijene. Budući da joj je vezao oči, Belle je pala preko stolca. Razbojnik joj se nasmijao. Skinuo joj povez s očiju i udario je nogom.

— Sad ću malo odspavati — reče Rory. — Možda ti se i posreći da se oslobodiš spona, no tada ćeš u najbolju ruku umrijeti od gladi u divljini. Put do Thunder Gulcha nećeš pronaći.

* * *

Topot kopita najavi jahače u kotlini i O'Doone se prene iz sna. Očekivao je Wagnera i braću Strunk, koji nisu došli na urečeni sastanak kod konja. Uzalud ih je tražio u čoporu razbojnika koji su se sad zlovoljno i poraženo izvlačili iz sedala.

— Jake DeSpain je proširio glas da se svi moramo sastati ovdje — reče Sooner Dobbs. — To je bila zamisao Matta Feeja. Vjerojatno mu je to posljednja zapovijed. Šćepali su ga vigilantanti.

Za Roryja to nije bila neočekivana vijest; konačno, on je Feeja odao vigilantima.

— Grom i pakao...! — Rory odglumi iznenađenje. — I mene su uhvatili. Međutim, poslužila me sreća i uspio sam im umaći. Poveo sam sa sobom i onu ženturaču Kincaidovu. Ta nas je kuja uhodila i odavala vigilantima. Odala je Feeja i skrovište na South Roadu.

– Pa onda si je morao već odavna srediti, a ne dovesti je ovamo! Vigilanti je posvuda traže.

– Vidjet ćemo je li to bila greška – reče Rory kojemu se nešto vrtjelo glavom. – Poslušajte, dolaze i drugi momci.

Time ih je na neko vrijeme skinuo s vrata. Htio je zapravo u miru razmisliti o svom naumu.

Za Roryja je bila vraški dobra vijest da će se svi razbojnici okupiti ovdje: ta moralo bi ih biti barem pedesetak. Uz pomoć tolike snage čovjek može ponovo izvući željezo iz vatre, ukoliko zna kao to valja učiniti. To nije mogao očekivati ni od koga, osim od Matta Feeja. Sad je gorko žalio što se ponio tako kukavički izručivši Feeja na milost i nemilost vigilanata.

Međutim, ako je Belle Kincaid za vigilante toliko važna da je svi traže, možda će oni biti voljni da se zbog nje upuste u razmjenu... razmjenu...

XI

Miner's Court se opet okupio. Zeke Lockhart zamoli Thorsona da iznese optužbu.

– Imali smo u rukama Roryja O'Doonea – započne Thorson. – Htio se osloboditi time što je odao Matta Feeja. Izjavio je da je Matt Fee ustrijelio Jamiesona Hazzarda s prozora svojega ureda. Također je rekao da je Fee vođa razbojnika i da od svakog prepada dobiva svoj udio. Rory mi je

kazao neka samo zavirim u Feejev sef i imat ću dovoljno dokaza protiv njega. Evo, sadržaj, svojega sefa Fee je strpao u putnu torbu koja se sad nalazi na sudačkom stolu.

Prijeteći se žamor razlegne dvoranom i Fee pocrveni od divljega gnjeva.

– Rory je lažljivac! – zagrmi on. – Njegove bijedne šale nisu nikakav dokaz!

– Imamo popis koji je dulji od vaše ruke – reče Lockhart.

– Podsjetio bih na drugoga šerifa Thunder Gulcha, koji je umro u uličici iza Hurdy-Gurdyja. Harry Pease je priznao da ste vi dobili dio zlata što je opljačkano Thiebaultu. Znamo da ste podmetnuli požar u Trumpetu, htjeli ste čak da i Thorson izgori u tom požaru. Sjetite se samo tiskarske boje što vam je one noći bila na rukama. Sjetite se i vrećica sa zlatnom prašinom što smo ih pronašli u vašoj torbi. Nekoć su pripadale Gastonu Thiebaultu i Ephu Tuttu. Nismo zaboravili ni to da je Tutt prije smrti bio mučen sve dok nije odao gdje se nalazi njegovo skrovište.

– Sve su to samo sumnje! – prezirno poviće Fee. – Pa i ono o opljačkanom zlatu! Zlato sam kupio i nisam znao da je pripadalo Thiebaultu ili Tuttu. Gdje su ozbiljni dokazi?

Neki kopač naglo ustane i reče:

– Želim nešto reći.

Thorson ga odmjeri: bio je to neki čovječuljak koji se nije usudio pridružiti vigilantima, no sad je smogao hrabrosti da progovori.

— One sam noći prolazio pokraj Tuttove kolibe — izvije-
sti čovječuljak. — No tek sam
sutradan ujutro saznao što se
dogodilo. Zapazio sam tri čov-
jeka što su izišli iz sjene i sa-
krio sam se iza nekog sanduka
nepuna dva metra daleko. Po-
što su skinuli maske, prepoz-
nao sam Matta Feeja, Joea
Coultera i O'Doonea. Fee je re-
kao: »Podijelit ćemo poslije.
Ipak smo nešto zaradili za sat
teškoga rada. Pa tko bi kazao
da će taj stari nitkov biti toliko
tvrdoglav?!« — Zašto to niste
rekli odmah pošto ste dočuli
da je Tutt ubijen? — zapita ga
Thorson.

Čovjek pogleda Feeja, pa
opet Thorsona.

— Pa, bojao sam se — žustro
uzvrati čovječuljak i sjedne sav
rumen u licu.

Thorson sad shvati u čemu
se sastoji zbiljska pobjeda vigi-
lanata: čovjek koji se zavukao
u sebe od silnoga straha, sad
se više nije bojao.

U prostoriji se ljudi uzne-
mire. Lockhart udari po stolu i
obradi se Miner's Courtu, to
jest svima nazočnima.

— Gospodo, je li to za vas
dovoljan dokaz da ga progla-
site krivim?

Bučno je odobravanje zna-
čilo smrtnu presudu za Mat-
thewa Feeja. Lockhart je sažme
riječima:

— Smrt vješanjem pred zala-
zak sunca.

* * *

Thorson se također nalazio
među ljudima koji su Feeja od-
veli natrag u zatvor.

— Dobro sam naslutio tko
ste vi — zlovoljno će mu Fee. —
Zbog toga sam i poslao Roryja
na Wolverine Pass da bi vas
dočekao. Spasilo vas je to što
sam vas opisao kao vikinš-
koga diva. Ipak niste veliki pob-
jednik kao što si možda umiš-
ljate. Još niste uhvatili ubojicu
Jamiesona Hazzarda. Nisam
ga ubio ja, kako je to ustvrdio
Rory O'Doone.

Thorson ga pogleda osjeća-
jući da Fee ne laže.

— Onda će — reče Thorson
— pred zalazak sunca biti na-
plaćen oveći račun, ali ja se
neću nalaziti među zadovolje-
nim vjerovnicima.

— Tome ću se nasmijati —
uzvrati Fee.

* * *

Vode vigilanata dr Drew,
Thorson, Lockhart i Pat Shea
vijećali su u sobi za dnevni bo-
ravak kad Cory uvede nekoga
visokog i mršavog čovjeka.

— Gdje ste ga uhvatili, Cory?
— zapita ga Lockhart. — Pa to
je DeSpain, Feejev poslovođa u
Hurdy-Gurdyju...

— Kaže da je stigao ovamo
tako reći pod bijelom zasta-
vom da bi vigilantima prenio
neku poruku.

DeSpain, koji se ovdje očito
nije dobro osjećao, pruži
Drewu presavijeni papir i reče
kao da se ispričava:

— Morao sam vam to preni-
jeti da biste to saznali!

Drew pročitao poruku. Usne
mu se odjednom spoje u usku
crtu, djelovao je kao da je ost-
ario barem za deset godina.
Pruži vijest Thorsonu, a Lock-
hart ga požuri:

— Pročitajte je, Tede!

— Potpisao ju je O'Doone — reče Thorson i pročita naglas: — »Namjeravate objesiti Feeja i pri tome zaboravljate kako i mi možamo podići jedna vješala. Ako se Matt zanjiše, odmah ćemo objesiti Belle Kincaid. Jeste li zainteresirani za zamjenu?«

— Prokletstvo! — ljutito će Shea. — Pa zar ćemo poštediti Feeja zbog jedne od njegovih pričica?

Thorson mu tek sad objasni tko je Belle Kincaid, što je učinila i što joj sve moraju zahvaliti. Pat Shea počne namjerno šetati amo-tamo.

— Naš je posao praktično završen. Pustimo li Feeja, sve će započeti iznova. Sa svojim će čoporom vrebati negdje u planini, pa nećemo moći iznijeti svoje zlato odavde.

Thorson ga je shvaćao. Za mnoge je kopače zlata najvažnije da ga mogu iznijeti odavde i unosno uložiti gdje drugdje.

Shea načini neki nejasni pokret rukom.

— No, čemu sve to? Sad više nije u pitanju naše zlato. Mislim da ne moramo ni glasati. Ne biste li radije O'Dooneu napisali kakvo pisamce, doktore?

Thorson potraži papir i pero, a Drew mu izdiktira:

»Pripravni smo pustiti Feeja pod ovim uvjetima: ni Belle Kincaid se mora vratiti u Thunder Gulch sat prije zalaska sunca. Tada ćemo Feeja ispratiti do mjesta na kojem ćemo ga pustiti, u skladu s vašom željom. Fee će tada imati dvade-

set i četiri sata vremena da zauvijek nestane. On i svi vaši ljudi otad će biti sasvim slobodni. Svečano vam obećavamo da ćemo se pridržavati tih uvjeta.

Svi potpišu, a Drew će DeSpainu:

— Predajte to čovjeku koji vas je poslao, a poslije toga odjašite iz ovih krajeva. Što dalje... tako će biti najbolje!

Pošto je DeSpain otišao, Shea reče:

— Bit će najbolje da to zadržimo u tajnosti. Ljudi će se inače pobuniti i linčovati Feeja.

— Tako je — suglasi se Lockhart. — Nastavit ćemo radom na podizanju vješala, jer će inače pomisliti štošta.

Šutjeli su, osjećali su gorčinu. Izmakla im je pobjeda što su je već imali u rukama. Thorson odjednom ustane i gnjevno reče:

— Znam kako... zlato se može odvesti odavde, i to još noćas!

je oči na trenutak zasjaju, no odmah zatim čovjek odmahne rukom:

— Zar unatoč tome što oko Thunder Gulcha sve vrvi od drumskih razbojnika?

— Čini se da je tako — odgovori Thorson. — Momci neće računati s većim transportom zlata prije nego što ih pokušamo otjerati odavde. Osim toga, negdje su se sakrili i sad očekuju Feejev povratak. A mi ćemo biti na cesti za Benton prije nego što pročitaju naše namjere.

— Razbojnici će na brzim konjima sustići naša teška

kola najkasnije na Wolverine Passu ili nešto poslije njega – prореče Shea.

– Neka oni samo jašu preko Wolverina! Mi ćemo transport zlata poslati starom South Road. Put je dulji i teži, no upravo zbog toga neće nitko očekivati da ćemo udariti njime. Osim toga, čuo sam da nema nikakvih prečaca kojima bi razbojnici mogli preteći naša kola i postaviti im zasjedu.

Sheaina se dvoumrica pretvori u radost.

– Grom i pakao... to je bi – suglasi se. – No neki Feejevi plaćenici su još u gradu, poput DeSpaina. Morat ćemo biti oprezni.

– I bit ćemo – reče Thorson. – Naša ćemo kola, jedna po jedna, poslati na sabirno mjesto u South Road Canyonu.

– To bi moglo biti u redu – pristane i Drew. – To je sasvim siguran način. Pokraj teretnog prometa kroz Thunder Gulch za Lewistown, naša osamljena kola neće upasti u oči. Hoćete li upravljati našim kolima, Tede?

– Neću. Neka se Shea pobrine za to. Poslije ću se priključiti koloni vozila. Ostat ću ovdje da vidim jesu li Belle doista pustili.

– Onda se mi moramo prihvatiti posla – žustro će Shea.

* * *

Doone opet izvede Belle iz skrovišta povezanih očiju. Povez joj skine tek pošto ju je uveo uskim puteljkom u neki kanjon, iz kojeg više nije mogla promašiti Thunder Gulch.

Ondje je pusti kazavši joj neka prenese vigilāntima kako Feeju nije potrebna nikakva pratnja, jer on sam najbolje zna kamo mu je krenuti.

Već se spustila noć kada je Belle ujahala u grad. Zauzdala je konja ispred hotela Empire i privezala ga. Kad se okrenula, zaustavila su se neka kola trgovačkog poduzeća Lewistown. Čovjek pokraj vozača side i skine neki kovčeg. Okrenuvši se, zapazi Belle Kincaid i radosno se iznenadi:

– Oh, gospođice Kincaid! Kako je lijepo ugledati poznato lice!

Belle se prisjeti čovjeka s krutim šeširom: bio je to onaj Folinsbee, trgovac viskijem, koji je s njom, Drewom i Thorsonom putovao preko Wolverinea i zakleo se poslije prepada da će odmah otići iz te »zemlje ubojica«.

Belle mu se bijedno nasmiješi:

– Gospodine Folinsbee, nisam očekivala da ću vas još jednom vidjeti u Thunder Gulchu.

Čovjek izvuče rupčić blijedo džepa i obriše čelo.

– Samo sam na proputovanju Putujem u Salt Lake City. A teretna kola će tek sutra krenuti preko Wolverinea. Prema tome, morat ću ovdje prenoćiti, želio to ili ne. – Zgrozi se. – Naravno, opet ću odsjesti u hotelu Empire. Dobar je kao i svi drugi, no nadam se da neću opet, čim se probudim, iz susjedne sobe začuti razgovore o ubojstvu.

Isprva ga se htjela što prije otarasiti, no sad se nešto napne u njoj.

— O kakvom to ubojstvu govorite?

— Ne kažem da se ubojstvo doista dogodilo — ispravi se Folinsbee. — Znam samo ono što sam čuo. Moja se postelja nalazila uza zid sobe na uličnoj strani. Iz neke je daske ispala kvruga, i tako sam morao slušati razgovor, premda to nisam htio. Isprva je bio tih i neupadljiv, a poslije uzrujan i gnjevan. I tada je jedan zaprijetio drugome da će ga ubiti.

Belle je stekla dojam da je u međuvremenu ispričao tu priču barem nekoliko puta.

— A kako se čovjek izrazio?

— Evo, jedan je rekao: »Zar ste i na trenutak pomislili da bi me takav prijedlog mogao zanimati? Oduvijek sam znao da ste nitkov, ali za ludaka vas nisam držao. Za mene postoji samo jedan izlaz, to jest da djevojci odmah kažem istinu.

— A drugi? žž

— »Zar mislite da se nisam pripremio i za slučaj da vi odbijete prijedlog?« — reče drugi.

— »Pomozite mi i obojica ćemo se obogatiti. Usprotivite li mi se, nećete dugo živjeti.« »Vidjet ćemo« — odreže drugi. Poslije toga je jedan izašao iz sobe zalupivši vratima. Koju minutu poslije začuo sam pucanj.

— Zar mislite da je čovjek pucao s prozora? — ne vjerujući zapita Belle. — Kao što znate, spavala sam u istom hotelu i nisam čula pucanj.

— I ja sam ga slabo čuo, premda sam bio budan — odgovori Folinsbee. — Čovjek je zacijelo pokrivačem ovio ruku s prištoljem. To i zidovi znatno su prigušili prasak.

— A koji je unajmio sobu?

— Nikad to nisam ustanovio. Odmah sam izašao iz svoje sobe i nikad se više nisam vratio u hotel. Poslije sam dočuo kako je onoga jutra ustrijeljen neki čovjek koji se zvao Hazard. Na brzinu sam riješio svoje poslove ovdje i teretnim kolima otputovao u Lewistown. Htio sam prijaviti slučaj, no čuo sam da grad u ono vrijeme nije imao šerifa. A nikom se drugom nisam usudio povjeriti. Nadoknadiću to sutra ujutro, prije nego što otputujem.

Belle Kincaid zadržće. Folinsbee ju je ispitivajući promatrao.

— Mislim da to više neće biti potrebno — gotovo procijedi kroza zube Belle i pođe u hotel. Na recepciji prolista knjigu gostiju, ne osvrćući se na začuđenog recepcionara. Pronade dan, broj Folinsbeejeve sobe i susjedne sobe na uličnoj strani... a onda raskolačenih očiju pročita ime i prezime čovjeka koji je unajmio tu sobu.

Zatim potrči uza stube u sobu u kojoj je neki čovjek bio govorio o ubojstvu. Pokuca. Nitko joj ne odgovori. Pritisne kvaku i ustanovi da vrata nisu zaključana.

Već na prvi pogled ustanovi da se opet netko nalazi u toj sobi. Požuri k prozoru i pogleda na ulicu. Već je prije zamolila ljude da joj pokažu mjesto na kojem je pao Jamieson Hazard. Sad ga pogleda.

Prije nego što je izašla iz sobe, zapazi kolt na komodi i ustanovi da je nabijen. Zadrži ga u ruci i sakrije među nabore dugačke suknje, zatim side.

Vrata velike kuće od kamena također nisu bila zaključana. Kad je ušla u hodnik, dr Drew izide iz sobe za dnevni boravak.

— Hvala bogu da su vas pustili — reče dr Drew. — Već sam se uplašio da se O'Doone neće držati dogovora. Udite! Zar vam se što dogodilo?

Dok je on ulazio u sobu za dnevni boravak, Belle mu reče:

— Ne mislite li, doktore, da bi bilo vrijeme da prekinete s licemjerstvom?

Drew se ukoči.

— Doista ne znam na što smjerate.

— Znaite da sam slijedila jedan trag. Bio je poprilično zamršen. Plesala sam ovdje sa svakim grubijanom, hrabrila ga da pije samo zato da bih od njega čula nešto što bi me približilo cilju. Svoju bih dušu bila prodala samo da saznam tko je ubio Jamiesona i još, povrh svega, smatra to ubojstvo dobrim poslom. Sad sam na kraju tog traga. Istinu sam tražila na doista mukotrpan način, no naposljetku sam je pronašla, doktore?

— Molim... nastavite!

— Nipošto bilo bi to preopasno za osobu, spram koje se osjećam obaveznom. Ta će osoba posvjedočiti, dr Drew, da da vi ustrijelili Jamiesona Hazzarda:

— Sišli ste s uma... sasvim ste poludjeli!

— Doktore, Jamieson vas je posjetio u vašoj sobi idućeg jutra poslije našega! dolaska. Vi ste mu iznijeli neki prijedlog, a on ga je odbio i bio je odlučan

u namjeri da odmah Virginiji kaže istinu. Zaprijetili ste mu smrću, no on je bio neustrašiv. Pošto je izišao iz sobe, ruku s pištoljem ste ovili pokrivačem i ustrijelili ga sa svojega prozora!

Sad je s liječnikova lica spalo sve licemjerje.

— Dakle, sve vam je poznato — hladno sve on.

— Sad ćete i vi umrijeti. Podigla je već napeti revolver i ispalila hitac.

No previše je pričala i time ga upozorila. Drew skoči pravodobno u stranu, pa je tane samo skinulo krhotinu s kamina. Belle opet napne kokot i nacilja. Drew je već odavna posegnuo pod haljetak: u njegovoj ruci nešto sijevne. I prije nego što je Belle povukla otponac, pogodi je Drewovo tane i baci pod pžd. Borila se protiv nesvjestice... i tu je bitku izgubila...

Oružje iz kojega se još pušilo Drew zatakne pod haljetak, pride nepomičnoj prilici na podu i gurne je čizmom. Nije reagirala. Sagne se, između mlohavih prstiju izvuče revolver i strpa ga u džep. Po ulaznoj rani iznad lijeve dojke on zaključa da je Belle Kincaid zacijelo već mrtva.

Izide pod trijem i počne osluškivati šumove noći. Prema svemu sudeći, hici nisu nikoga uzbudili. Smireno se vrati u sobu, podigne Belle Kincaid na ruke i iznese je u dvorište. Spusti je na tlo tamo gdje su sjene bile najgušće.

Držao ju je tako da ga njezina krv nije mogla mogla uprljati. Stigavši opet mogla sobu

za dnevni boravak, pažljivo se ogleda. Još se osjećao miris baruta. Nogom povuče sag iznad male mrlje krvi na podu. Rukom napipa ključ u džepu i pođe na kat u sobu u koju je već htio ući upravo kad je Belle Kincaid ušla u kuću...

XII

Matthew Fee je ležao na postelji. Pošto su se vrata otvorila, ustane. Pođe k vratima, no ugleda revolver u Drewovoj ruci i zastane. Nije više djelovao tako divovski ni živahno kao inače.

– Kakva je to igra mačke i miša, vigilante? – zapita nevoljko.
– Morali su me objesiti pred zalazak sunca. A to je već odavna prošlo. I što znače ti pucnji malo prije?

– Ti pucnji nemaju nikakve veze s vama – odgovori Drew. – Smaknuće je odgođeno. O'Doone je oteo Belle Kincaid i ponudio je u zamjenu za vas.

U Feejevim se očima rasplamsa nada.

– Zar ju je pustio?

– Još se nije pojavila – ustvrdi Drew. – Ako se nas dvojica sporazumijemo, pustit ću vas. Kopači namjeravaju još noćas odvesti svoje zlato. Prema tome, za onoga koji ga može uzeti, na cesti će se naći cijeli imetak!

– Pa zašto mi to pričate?

– Jer znam gdje se zlato može opljačkati, a vi imate dovoljno ljudi za taj posao.

Fee se silno iznenadi.

– Pa onda ste vi...

– Zar vam O'Doone nije spominjao mene? – Sad se i Drew iznenadio.

Feejevo se lice smračiti.

– Čini mi se da je O'Doone povremeno izigravao usamljenoga vuka i prigrabio plijen za sebe. Što ste time htjeli reći?

– O'Doone je sinoć pobjegao vigilantima. Zar mislite da bi to mogao uraditi bez ičije pomoći?

– Zar ste mu vi pomogli?

– Pa naravno!

* * *

Poigravajući se pisaćim priborom, Thorson zapita kao sasvim uzgredno:

– Virginia, jesi li znala da je Absalom Wish bio tvoj ujak?

– Dakako – odvrati ona iznenađeno. – Jamieson mi je sve ispričao o mojoj obitelji. Absalom je bio pastorak moje bake po majci.

Thorson se gotovo lecne.

– S majkom, dakle, nije bio u krvnom srodstvu?

– Nije. Baka po majci i Wishov otac su zaključili brak kao rastavljeni ljudi. Zašto to pitaš? Zar je to važno?

– Pa i nije. – Thorson se pravio ravnodušnim.

Ipak je to bilo važno. Ako je onaj ubojica Wish u krvnim srodstvu s Virginijom, istina o njemu navek nije mogla zaboljeti kako je to Drew prikazao, ili barem ne toliko. A u Drewovoj je priči otkrio i druge praznine. Tako je, navodno, Drew ispisao na omotnici imena ljudi koji su možda znali i mogli odati istinu o Wishu. Za jednu osobu to uopće nije moglo odgovoriti: za Jamiesona, jer je, kad je Drew navodno ispisao imena, već bio mrtav.

Iz njegovih ga razmišljanja prene neki Kinez koji je naglo otvorio vrata redakcije i ušao.

– Quong Lee reći... ti doći brzo... vrlo brzo! – poviče Kinez vrištavim glasom.

Thorson shvati da je nešto previše hitno a da bi mogao utrošiti vrijeme na slične zagonetke. Uhvati Virginiju za ruku i reče:

– Dodi!

Pobrzaju mračnim klancem do kineskih nalazišta i kolibe Quonga Leeja.

Dosad su uzaludno očekivali Belle Kincaid. A sad je ležala pred njima. Bila je blijeda, umirala je.

Šarenom svjetiljkom čudno osvijetljena lica Quong Lee reče:

– Kao i sinoć poslao sam svoje ljude da bi poslužili kao oči i uši vigilanata. Jedan od njih ju je pronašao. Moje od umijeće nije dovoljno da izvadim tane.

– Onda će...

– Stalno je spominjala vaše ime – prekine ga Kinez. – Još nije prekasno.

Thorson klekne pokraj postelje i uhvati Belle za blijede i hladne ruke.

– Belle. Tu sam... Ted Thorson.

Virginia zajeca. Belline vjede zatrepere i otvore se. Pogleda Thorsona i prošapta:

– Zar je i Virginia ovdje?

– Da... Belle, tko vam je to učinio?

– Bliže... – prošapta Belle.

Thorson nadnese uho nad njezine usne.

žž – Morate saznati istinu, – ali Virginia... nikad! Noćas sam pronašla čovjeka koji je ubio Jamiesona... dr Drew!

Thorson je uhvati još čvršće.

– Jeste li sigurni?

– Sasvim. – Isprekidano izviješti o Folinsbeeju i zaključiti: – Sad je oslobodio i Matthewa Feeja... vidjela sam... zajedno su izišli iz kuće.

Thorsonov mozak grozničavo proradi. Zatim opet začuje Bellin šapat:

– Virginijina bi sreća mnogo značila Jamiesonu, Tede. Morate pronaći način da kaznite njega i da ipak ne uništite njezinu sreću.

– Učinit ću to, Belle... kunem vam se...

* * *

Pošto je Matthew Fee s Drewom ujahao u Michigan Hole, dočeka ga Rory O'Doone, koji je sav sjao od radosti.

– Šefe! – usklikne ovaj. – Ipak su te pustili!

– Jesu – uzvratiti Fee nasmrt hladno. – Ali ne bi me ni uhvatili da me ti u svom kukavičluku nisi odao... mene i još trojicu naših koji su u međuvremenu umrli na užetu. Nadam se da znaš kakvu nagradu dobivaju izdajice, zar ne, Rory?

O'Doone ustukne nekoliko koraka.

– Pa morao sam progovoriti, šefe! Inače bi me objesili. I opet sam sve ispravio! Oteo sam Belle Kincaid da bih te oslobodio... inače te ne bi bio ovdje... Matte... nemoj...

Mjesečevo se svjetlo zaljeska na oružju u Feejevoj ruci. Ukočen od silnoga straha, Rory O'Doone nije ni pomislio na bijeg. Podigne ruke na obranu i klekne... i u tom ga položaju pogodi tane.

* * *

Ted Thorson je odvažno jahao kroz noć. Snosio je odgovornost ne samo za transport zlata već i za vigilante koji su ga pratili. Istina, nije uspio objasniti izdaju dra Huntleyja Drewa, no činilo mu se da se Drew sad želi domoći zlata i da je zbog toga namjeravao pozvati u pomoć razbojnike.

Stigavši transport reče Patu Sheaji neka podigne ljude na uz-
bunu, neka ih upozori na skori
napad.

Svoju zabrinutost objasni time
što je u međuvremenu oslobođeni
Fee također saznao za transport
zlata.

South Road Canyon je vodio u
usku, travom obraslu dolinu zatvor-
enu strminu padinama grmljem i
drvećem. Thorson nije znao za Mi-
chigan Hole. Nije znao ni da
odande jedna staza vodi u tu do-
linu. Čib je vidio tu dolinu, postao
je oprezniji pa nije bio nimalo izne-
nađen kad su prasnuli prvi pucnji
iz puške.

S kojih pedesetak metara uz pa-
dinu bljesne plamičak s grla cijevi.
Tane pogodi vozača koji naglo
ustane i svali se na tlo. Taj je hitac
istodobno bio znak... znak za pede-
setak pušaka i pištolja slijeva i
zdesna. Ljudi su vikali, konji su
uplašeno njištali. Pat Shea poviče:

– Pod kola, ljudi! Pod kola... i
uzvratite im olovom!

Pošto je prošlo prvo iznenađe-
nje, vigilanti se užurbano prihvate
posla. Pritegnuli su kočnice i pos-
kakali s kola. Džepovi su im bili
krcati municije. S puškama u ru-
kama podvlačili su se pod kola, da
bi odmah otvorili vatru u plamičke
što su bljeskali s padina. Noć se
ispuni praskanjem pušaka i zvižda-
njem tanadi. Thorson skoči s konja
i zavuče se u zaklon ispod kola. Pri
tome se spotakne o noge nekog
čovjeka. Kopač Cory se javi glasom
iz kojega se razabirala bol:

– Imali su tane s mojim ime-
nom...

Pošto je Cory izdahnuo, Thorson
pronade njegovu pušku i podigne
je na rame. Pat Shea mu pripuže i
nevoljko reče:

– Tede, bit će to krvoproliće...
prokletstvo, ušli smo u stupicu! –
Odmah otpuže dalje.

Kad se cijev Coryjeve puške do-
brano zagrijala, Thorson začuje
kraj sebe Lockhartov glas:

– Kad će krenuti na juriš, Tede?

– Neće tako skoro – odgovori
Thorson. – Pokušat ću se probiti
do Thunder Gulcha i dovesti poja-
čanje.

– Nitkovi su zacijelo zatvorili
kanjon – reče Lockhart. – Nećete
se moći probiti kroz njihove re-
dove.

– Sasvim točno, ali pokušat ću
iznad kanjona.

Mjesec se sakrije iza oblaka i
puščana vatra popusti. Glas Mat-
thewa Feeja raspara tišinu:

– Želimo samo vaš novac...
kožu ćemo vam poštedjeti! – po-
više. ćemo Odbacite oružje i dopu-
stit ćemo vam da odete odavde! ž

Pat Shea mu odgovori:

– Do đavola Fee! Nećeš se usu-
diti da ijednoga od nas ostaviš na
životu!

Fee na to odgovori plutonom
smijeha i puščane paljbe.

– Zeke – reče Thorson – poći
ću prije nego što mjesec izide iza
oblaka. Obavijesti Pata Sheaju.

Thorson se na koljenima i lakto-
vima izvuče između kola. Dvanae-
stak metara dalje sagne se kad je
zazviždalo tane. Umalo što ga nije
pogodio jedan od vigilanata. Skine
zavoj s glave. Odjednom mu je palo
na um da bi ga ta svijetla krpa
mogla odati u mraku. Puzao je da-
lje. Pred njim se pojavi šipražje.
Ustane i potrči. Neki čovjek začu-
deno prokune: plamičak s cijevi
umalo što ne opali u Thorsonovo
lice. Osjeti kako ga je olovo povu-
klo za rukav. Thorson dobrano
udari čovjeka. Zateturao je i pao.

Thorson se odmah baci na njega: udarao je sve dok ovaj nije ostao nepomično ležati.

Provukavši se do strmoga uspona, Thorson se počne penjati od grma do grma. Puščana vatra sa sjevera samo potvrdi da su razbojnici doista zatvorili kanjon. Sad je postojao samo jedan izlaz iz situacije: preko grebena, usred neprijatelja, odakle je začuo Feejev glas. Thorson se probijao kroz sve gušće grmlje, padao je preko granja. Pogleda k nebu i ustanovi da će se uskoro pojaviti mjesečina. Čim se iza oblaka pojavio mjesec, Thorson ugleda pred sobom neku priliku na samo petnaestak metara. Bilo je prekasno da potraži zaklon.

– Evo Thorsona! – reče Matthew Fee i prasne u smijeh. – Znao sam da će se to dijete Vikinga upustiti u ludi pothvat!

Podigavši revolver, Thorson se penjao dalje.

– Ovaj put nećete umaći, Fee! – reče Thorson.

Bili su smrtni neprijatelji otkako su se prvi put vidjeli. I sad je svaki od njih osjećao da su se posljednji put našli sučelice. I Fee je imao revolver u ruci, no Thorsonovo je oko gledalo u dijamant na Feejevoj kravati, što ga je uzeo na cilj.

Prasak... Thorson osjeti udarac taneta u rame, što ga odmah baci na tlo.

Dok je još padao, Thorson shvati da to tane nije ispalio Fee. Plamićak se pojavio u grmu pokraj Feeja. Čovjek sad iziđe iz grma na mjesečevo svjetlo. Djelovao je kao i onoga dana kad se upoznao s Thorsonom: bio je to dr Drew.

Thorson se otkotrlja nekoliko metara niže i zaustavi se na nekom grmu. Odmah se pridigne na

koljena i ispali hitac. Ciljao je u dra Drewa. Nije imao vremena da razmisli ni o čemu, Virginije se nije ni sjetio. Mogao je pucati samo nagonski, naprosto zato da sam ne bi bio ustrijeljen.

Drew se uhvati za prsa, ispusti oružje, okrene se i padne u grmlje iz kojega je zapucao.

– Imao je svoju priliku, a sad ću je imati ja – reče Fee. – Želim da borba između nas bude čestita. Tako ću lakše zaboraviti svoj poraz prošle noći.

Evo, mu se učinilo dovoljno čestitim da se bori s ranjenim čovjekom.

Feejev revolver prasne. Thorson se baci u stranu, ne obazirući se na svoju ranu. Tane udari u tlo ispred njegovih koljena. Thorson ispali hitac nasumce. Nije imao dovoljno vremena da provjeri uspjeh. Odmah se otkotrlja u stranu. Jedno mu Feejevo tane baci prašinu u oči. Thorson opet zapuca i odmah napne kokot, ali nije više pucao. Matthew Fee načini dva nesigurna koraka naprijed i padne.

– Thorsone, proklet da si... – prostenje, no posljednju riječ nije izgovorio.

Thorson s naporom ustane i pode da vidi što se dogodilo s drom Drewon. Prije nego što je otišao iz Thunder Gulcha, zapitao je Virginiju hoće li se udati za njega i dobio je njezin pristanak. Zapravo je nije namjeravao tako skoro napasti s tim pitanjem. Ne uspije li pred njom sakriti istinu o njezinu ocu, njoj će svakako biti potreban oslonac. Osim toga, kad bi znala istinu o ocu, Virginia bi zacijelo odbacila Thorsonov prijedlog. No sad, pošto je ubio njezinog oca...

Drewa nije uspio pronaći u grmlju. Pošto je Thorson izišao na

drugu stranu grmlja, zapazi kako mu iz raznih smjerova prilaze ljudi s podignutim puškama. Bili su to razbojnici koje je zanimalo što se odigralo na mjestu na kojem su ostavili svojega šefa.

To je kraj pomisli Thorson. Neki razbojnik odmah poviče:

– Hej, tko si ti? Ruke uvis!

Thorson htjede skočiti matrag u grmlje, no pokoleba se. Oklijevali su i razbojnici: nisu zapucali. Iza njihovih se leđa odjednom razlegne neko vrištavo urlanje. Greben je sad zavrrio prilikama od kojih su samo neke imale puške. Većinom su imali noževe ili neko drugo hladno oružje. Svim je tim prilikama bio zajednički divlji gnjev kojim su nasrnule na razbojnike.

Opet su se pojavili Kinezi Quonga Leeja, pomisli Thorson. Njihovoj je borbenosti zacijelo pridonijela svijest da se njihovo zlato nalazi na kocki: u kočiji Josha Hoskinsa.

Sad nagnu u bijeg i čak i oni razbojnici koji su pošli na Thorsona. Thorson ih ostavi da bježe. Otpusti kokot revolvera i gurne ga u korice. Zatim se spusti na tlo.

Puške u dolini odjednom zatihnu. Neki uzbuđeni glas poviče:

– Kinezi, Kinezi! Na obje padine... Hajde, momci pokažite razbojnicima... sad ih imamo u unakrsnoj vatri!

Pošto je čuo taj povik, Thorson izgubi svijest.

* * *

Shea i Lockhart ga pronađu dok su zajedno s drugim vigilantima pročešljavali grmlje u potrazi za razbojnicima koji se još nisu predali. Dok su mu pomagali da ustane, Thorson se uspije nasmiješiti.

Odnese ga u dolinu i povežu mu rane.

– Osjećam se dovoljno snažnim da sjednem u sedlo – reče Thorson. – Odjahat ću u Thunder Gulch. Quong Lee će me izliječiti. Mislim da naša kolona vozila više neće naići ni na kakve teškoće.

Lockhatr se suglasi.

– Prava je sreća što su se i Kinezi pridružili zaštiti, Tede! Kad je Quong čuo da je Fee pobjegao, naložio je svojim momcima da uzmu oružje i da nas slijede sve do Shoshona. Samo tome možemo zahvaliti što smo noćas uspjeli slomiti kičmu razbojništvu. Matta Feeja smo pronašli mrtva nedaleko od vas. Ali pokopali smo i nekoliko naših ljudi: Coryja i nekoliko drugih. Uostalom, što ćemo s tolikim zarobljenicima? Zar da im sudimo na licu mjesta?

Thorson pogleda zarobljenike. Dr Drew nije bio među njima.

Vigilanti su dosad postupali u nužnoj obrani. No sad, pošto su izvojevali pobjedu, nisu više imali nikakva prava na prolijevanje krvi, razmišljao je Thorson.

– Nas dvojica snosimo odgovornost, Zeke – reče Thorson. – Predlažem da ih svežemo, i to sve zajedno, pa neka iza nekih kola marširaju sve do Shoshonea. Tamo ih pustite. Uvjeran sam da se nijedan od njih neće pojaviti u Thunder Gulchu.

– Mislim da imate pravo – suglasi se Lockhart. – Razbojnici nisu više nikakva opasnost... zaštita je izvršila svoju zadaću.

Praćen Kinezima što su trčkali za njim, Thorson odjaše u Thunder Gulch. Na drugom kraju kanjona zauzda konja i reče Kinezima:

– Dalje ću jahati sam. Zahvaljujem vam na pomoći. Bili ste uistinu sjajni, momci!

Njegove su riječi izazvale domahivanje i smiješak. Thorson iz toga razabere da su njegove riječi odmah prevedene i predane dalje. On im također domahne i potjera konja.

U kolibi Quonga Leeja gorjelo je svjetlo, njegova se visoka pojava isticala ispred otvorenih vrata. Pošto je Thorson sjahao i pozdravio ga, Kinez se nakloni.

– Ne govori li mi vaš povratak da je sve dobro svršilo?

– Upravo tako... To možemo zahvaliti samo vama i vašim ljudima.

Quong Lee se odmakne s vrata tako da je Thorson vidio unutrašnjost kolibe.

Sad je netko drugi ležao na postelji na kojoj se nalazila Belle Kincaid. Bio je to neki čovjek zavijenih prsa: dr Huntley Drew! I Virgini! je sjedila pokraj postelje.

Za Thorsona je to možda bio najteži trenutak te noći. S lica djevojke odmah pročita da joj je poznata cijela istina o ocu.

* * *

– Tu je, dakle... – reče Thorson.

– Bio mu je potreban liječnik i samo ga je ovdje mogao pronaći...

– Tede, sve mi je poznato – reče Virginia s prizvukom ogorčenja u glasu. – Dobro si mislio kad si mi rekao da je Belle O'Doonea označila kao svojega ubojicu. Ali sad mi je sve poznato. Jezici me zanimaju i naučila sam dovoljno kineski da bih razumjela što se govori o Drewu...

Thorson pride postelji i otkrije pokrivač. Na gornjem dijelu tijela Drew je imao samo povoj. Thorson

nevoljko kimne i okrene se k djevojci.

– Da, lagao sam, Virginia. Morao sam to učiniti, jer ni meni nije bila poznata cijela istina. Na povratku ovamo imao sam dovoljno vremena da razmislim... Quong, molim vas, pridite k postelji.

– Nije potrebno – odvratí Kinez. – Što slabe oči neće vidjeti, napipat će prsti.

– Ne razumijem ... – zbunjeno će Virginia.

– Možda ste čuli za legendarnu borbu dra Drewa i Larsa Thorsona s brdskim lavom – objasni Quong.

– Čovjek koji se upusti u borbu s krvoločnom mačkom, ponijet će svoje ožiljke čak i u grob. Ali taj čovjek na postelji nema nijednog ožiljka.

– Shvaćaš li, taj čovjek nije Huntley Drew! – usklikne Thorson. – Larsa Thorsona je mačka grdno iznakazila, a tvojega oca još više!

– Onda je to neka varalica... Ali tko je to, zapravo?

– Dr Absalom Wish... sjajni arheolog i istodobno inteligentni razbojnik! Uvukao se u tuđi identitet da bi se domogao imetka... i zatim nestao da ga ne bi sustigao koji od njegovih zločina. Nije li tako, Wish?

Wish ga pogleda očima punim mržnje, zatim će Quongu:

– Quong, u prsima me nešto peče... razdire, Quong. Možete li što učiniti?

Quong klekne kraj ormarića i ulije neku tekućinu u šalicu.

– To će vam ublažiti boli. Ali vaš liječnik traži nagradu za to: istinu!

– Pa doista više nema smisla da bilo što tajim – zlovoljno progunda Wish.

Quong mu pruži lijek, a Thorson ga zapita:

– Ponajprije nas zanima što ste učinili Drewu.

– Sahranjen je na Yucantanu. Dok sam ležao u groznici, izvukao je iz mene istinu: rekao sam mu da sam bio vođa razbojnika u Kaliforniji. Sjećao sam se toga unatoč groznici. Omogućio mi je da zavirim u njegov dnevnik, i time je njegova sudbina bila zapečaćena. Uzeo sam njegove isprave i prijavio smrt dra Wisha, umjesto dra Drewa.. iz razloga što ih je već spomenuo Thorson. Eto, Huntley i ja smo ionako bili slični. Osim toga, pustio sam bradu kakvu je on nosio. Oslonio sam se na to da stari znanci s kalifornijskih zlatonosnih polja neće u navodnom dru Drewu prepoznati dra Wisha.

– Ali od jedne osobe to niste mogli očekivati: od Jamiesona Hazzarda – odreže Thorson. – I zbog toga ste ga ustrijelili pošto ga niste mogli kupiti.

– Očekivao sam više razumnosti od njega – reče Wish s mržnjom u glasu. – Taj je čovjek nekoć imao velike planove... a završio je kao novinar u zabačenom logoru. Takve okolnosti ubijaju priglupe idelale, ideale ali nije mogla privući ni moja velikodušna ponuda. Da me ne bi odmah na stanicu poštanske kočije prepoznao kao dra Wisha, glumio sam da bolujem od neuralgije i ovio sam se šalom.

Thorson zlovoljno kimne.

– Belle Kincaid mi je rekla da ste vi ubili Hazzarda. To me je navelo na trag istine: Huntley Drew nije mogao ubiti Jamiesona Hazzarda.

Wish zastenje od boli. Quong mu opet doda lijek.

– Vaša priča o Roryju O'Dooneu je djelomice odgovarala istini. Ispravite ono što u njoj nije točno – zahtijevao je Thorson.

Wishove se boli opet smire.

– O'Doone me je prepoznao. Ne kao Huntleyja Drewa već kao Aba Wisha. Da bi se uvjerio, pretražio je moju prtljagu i pronašao Drewov dnevnik. Iz njega je naslutio što se dogodilo na Yucatonu. Otad me neprestano ucjenjivao, a ja sam ga posluživao obavijestima. Na primjer, o Thiebaultu ili o Tuttu.

– Prema tome, vi ste uhodili vigilante – zlovoljno će Thorson. – A onda ste se udružili i s Feejem, jer ste uvidjeli da će se vaša mreža laži uskoro raspasti. Pljačka transporta zlata donijela bi vam ne samo lijep udio u plijenu, već biste se time riješili i najopasnijih neprijatelja. To bi vam omogućilo da se još jednom vratite u Thunder Gulch i da još neko vrijeme izigravate dra Drewa... sve dok rudnik koji pripada meni i Virginiji ne bi bio sasvim iscrpljen... Ali zašto ste mi ispričali dio istine o Roryju O'Dooneu?

– Jer sam zapazio kako me pokušavate zaobići, a i zavirili ste u Drewov dnevnik. Zaključio sam da je Virginia čula razgovor između mene i O'Doonea i da vas je obavijestila o svemu što je čula. Prema tome, morao sam vam na neki uvjerljivi način objasniti zašto sam O'Dooneu dopustio da pobjegne.

– A imena na omotnici: Hazzard, Quong Lee i O'Doone... Niste ih vjerojatno napisali razmišljajući tko bi se mogao prisjetiti podle uloge dra Wisha u Kaliforniji? – reče Thorson. – Možda ste prije razmišljali o tome tko bi vas mogao prepoznati kao dra Wisha, zar

ne? Čim ste ustrijelili Hazzarda, precrtali ste njegovo ime. A Quongovo ste ime precrtali čim ste saznali da je gotovo slijep.

Wish više nije slušao Thorsona. Opet je osjećao boli, pa domahne Quongu da mu doda još lijeka. Ispivši još malo, reče:

– Pobijedio bih! Sve bih vas smlavio da niste imali vrašku sreću! Kakve li nepravde! Naposljetku ste svi vi, Lars Thorson, Belle, Hazzard, Quong, Huntley Drew, Virginia, pa i vi... svi jadni idealisti iznijeli pobjedu nad oštrinom duha, razumom, genijalnošću!

Spusti se, sav iscrpljen, na svišeni jastuk. Thorson zapazi kako mu nestaje boja s lica. Put mu je naglo poprimila boju voska. Thorson pogleda Quonga.

Kinez kimne.

– To su mu posljednji trenuci. Nisam mogao izvaditi tane. Pravedna sudbina namijenila mu je istu smrt kao i Belli Kincaid.

Quog Lee pobrine se za Thorsonovu ranu. Pošto je Thorson izišao, zatekne Virginiju ispred kolibe. Ozbiljno se zagledala u klanac koji je poprimao sve jasnije oblike. Svitalo je. Thorson je zagrlj jednom rukom i neko su vrijeme šutke stajali.

– Mladići koji prevoze zlato uskoro će se vratiti i moraju saznati cijelu istinu – naposljetku će Thorson. – Ljudima poput Pata Sheaje i Lockharta ispričao sam poluistinu, premda imaju pravo da saznaju doslovce sve.

– Saopćit ćemo im to preko našeg lista – reče Virginia. – Imamo dovoljno zidnih tapeta za još jedno izdanje. A na naslovnoj stranici se mora nalaziti i Bellin nekrolog, u kojem ćemo iznijeti istinu i o njoj.

– O najsjašnjoj vigilantkinji među nama! – doda Thorson.

U PRIPREMI:

J. R. Roberts
BEZ NADE

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 2.340 d, a za 6 mjeseci 1.170 d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR-a »Vjesnik«, Interna banka Zagreb s oznakom »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00.

Uplata na devizni račun 30101-37-25730-3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za »LASO«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 30.000 d, c/b stranica 20.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

RS MAGAZIN

u novom revijalnom izdanju donosi:
Svijet današnjice — revijalni prilozi i zanimljivosti iz zemlje i svijeta: Prolazi li vrijeme zavodjenja; Suvremena čuda svijeta; Kako se zabavlja Pariz; Važno je imati stila; Breakdance ili zapleši to, opet, Njofra; Michael Jackson, zvijezda osamdesetih ● Pripovijetke Hemingwaya, Pirandella, Pavličića, Nancy Phillips, Ane Žube, Clare Boylan i drugih ● Stripovi: Rip Kirby, Kapetan Niko, Kolekcionar ● Alternativni stripovi — korak dalje ● Testovi ● Humor ● Enigmatika

RS MAGAZIN

uskoro na svim kioscima!